

Oktober 2010

Št.

053

Številka prodajalca:

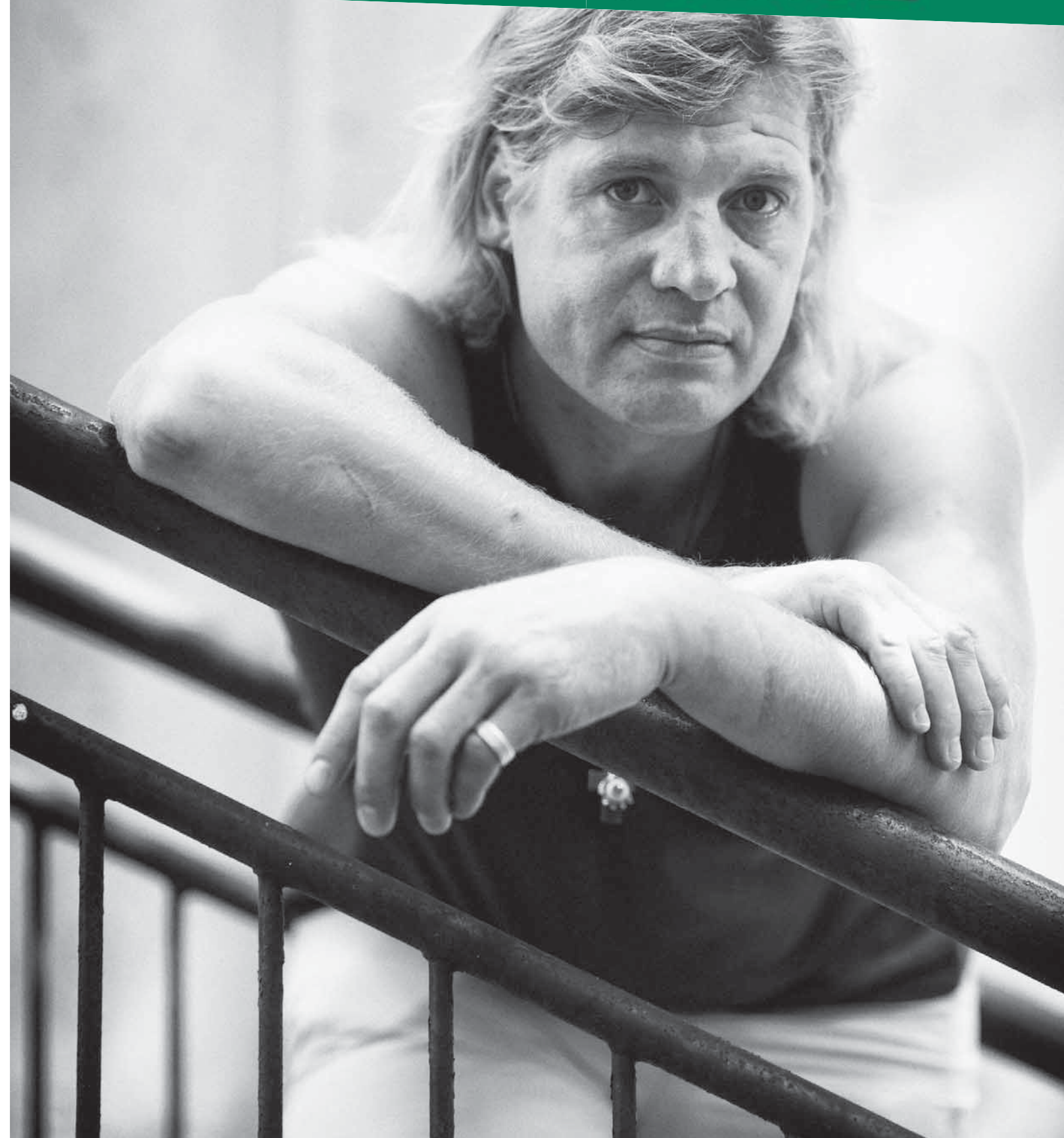

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

KRALJI ULICE

Odgovorna urednica:

Špela Razpotnik

Izvršna urednica:

Mirjam Gostinčar

Tehnični urednici:

Nina Varesko in Maja Vižintin

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Tomislav Gruđen,

Gregor B. Hann, Luna Jurančič Šribar

Sodelavci uredništva:

Smiljana Bradonjič, Mirjam Gostinčar, Janez Kompare, Anica Kozjek,
Roman Lasnik, Miran Možina, Marko Nakrič, Aleš Verhovnik, Žigažaga

Oblikovanje:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Anka Sladič

Ilustracije:

Robertas Jasikonyte, Nik Knez, Marjan Kolenc,

Damjan Majkić, Severa, Tjaša Žurga

Fotografiji na ovitku:

Jaka Adamič, Dnevnik

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.

Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR, v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

E-pošta: info@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

05100-8012105010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

SMS-KOMENTARNICA:

041 291 760

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajate časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljate le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa Kralji ulice izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporožijo morebitne kršitve zgornjih pravil! Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavajanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve --

Ministrstvo za zdravje -- FIHO -- Urad RS za mladino --

Urad RS za komuniciranje

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice

član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov

ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Uvodnik:

REVŠČINA

foto: Matilda M. Dobro

Mesec oktober je ves v znamenju vina in trgatve, zato se tudi imenuje vinotok. Za vino pa kljub revščini ve marsikateri brezdomec. Po statističnih podatkih v Sloveniji živi pod pragom revščine 12,3 odstotka prebivalcev, po celem svetu pa kar šestina ljudi. Vemo, da je največji del revščine v predelih Afrike, Azije, šele nato pride Evropa. Po svojih izkušnjah, tudi s potovanj, lahko povem, da je v Evropi, posebno še v skandinavskih državah, kar solidno poskrbljeno za revščino oziroma brezdomce. Ravno za Dansko, kjer smo bili Kralji lani na Igrah socialno ogroženih, lahko povem, da brezdomcev na cesti praktično ne vidiš. Če vzamem pod drobnogled Ljubljano, pa na vsakem vogalu vidiš katerega s časopisom v roki, marsikdo pa še tega nima. Po medijih, med njimi tudi v časopisih, skoraj vsak dan zasledimo, da je šla v stečaj katera firma ali pa da delavci že nekaj mesecev niso dobili plač. Več kot očitno je, da je tega vedno več. Vprašajmo se o razlogu, ki je morda ta, da drug drugemu kopljemo jame, ko se iz dneva v dan borimo za preživetje, nekateri pa si lahko v enem dnevu privoščijo več kot brezdomec oziroma socialno ogroženi v celem mesecu. Sam lahko povem, da sem bil v okviru našega društva na veliko prireditvah in da nisem slišal nobene druge besede, kot pa: »Lačen sem, brez dela in namesto da mi pomagajo, me še bolj zabijajo v zemljo.« Res je, da obstajajo različna zavetišča, cerkvene ustanove oziroma Karitas, toda če si posameznik ne pomaga sam, mu ne bo pomagal nihče. V sredini meseca, točno 17. 10., je mednarodni dan boja proti revščini. Pri nas pa je ravno obratno. Več kot mogoče je, da marsikdo ravno na ta dan naleti na zaprta vrata v omenjenih zavetiščih. Morda datum po naključju pade na nedeljo oziroma vikend, morda pa se najde še kak drug razlog za to, da zavetišče ne dela. Ko sem že omenil ta dan, se lahko vprašamo, ali ne bi bilo morda lepo, ko bi bil tak dan vsak dan. Povedal bom čisto po domače. Delavec dela cel mesec, doma pa nima kaj dati v lonec. In kaj lahko človek sploh stori? Ali naj se poda v alkohol, kriminal ali pa si pomaga z drugimi substancami, ki jih je danes moč dobiti že za vsakim vogalom. Naj se dotaknem še malo politike. Na lastna ušesa sem slišal, da marsikateri poslanec z visoko plačo ne more preživeti meseca. In seveda si, nebodigalen, lahko pomaga s tem, da nagovori direktorja oziroma odgovornega ne vem katere organizacije, naj firmo spravi v stečaj, delavce na cesto, pa naj se vsak znajde po svoje. Naj se za konec dotaknem še Ljubljane, kjer pač živim. Ljubljana je letos prestolnica knjige. Blizu našega društva je Sodniški park, kjer so postavili stojnico s knjigami. Ne vem, ali jo je kdo opazil, zagotovo pa so jo nekateri brezdomci, ki tam popivajo. Res je, začel sem z vinotokom, saj to spada k steklenici rujnega vinčka prav tako kot sedenje na klopci. Mirne duše pa lahko rečem, da skoraj ni brezdomca, ki bi si lahko privoščil veliko razkošja. Uteho si pač najde v steklenici. Pa pridejo mimoidoči in se derejo nanje, češ, zakaj ne gredo raje delat. Nihče med njimi pa se ne vpraša, kako in kam naj gre delat, če pa ni delovnih mest, če so firme v stečaju, denar pa v drugih rokah. Vem, pa kdor koli že bo to prebiral, da je v članku veliko žalosti, ampak tudi resnice. Vemo, da tako tragično tudi ni povsod. Nekateri so si na kakršen koli že način naredili zalogo, marsikdo pa ne. Revščina je povsod, morda celo pri velikih, ki ležijo na kupih denarja, nimajo pa kančka zanimanja za brezdomce. Ti v svojih glavah ne vedo, ali bodo preživeli naslednji dan. Mogoče je to žalostno, toda po drugi strani resnično, kajti naslednji mesec se začne z dnevom mrtvih. Marsikdo pa je na pragu revščine.

Roman Lasnik

Kazalo:

To sem jaz:

- 2 UVODNIK
- 3 TO SEM JAZ
- 4 KONČANA ZGODBA
- 6 POSLEDICE PISANJA
- 7 VELIKA (GLEDALIŠKA) KOMUNA V MALEM — SMOLNIK
- 8 SUŽNJA ČLOVEŠKE POKVARJENOSTI
- 8 TAUBI
- 9 TATU ZGODBA
- 10 LICEULICE NA BEOGRAJSKIH ULICAH
- 12 NEKAJ CESTNIH
- 13 ANEKDOTE S PRODAJE
- 14 DOGODKI
- 16 KOLO=KOOL
- 17 SOL IN KOPER
- 18 KAJ VSE SMO DOŽIVELI NA IZ-HODU
- 20 GOSTUJOČI KOLUMNIST
- 21 PAMFLET
- 21 KRALJ IN KRALJ
- 21 KRALJICA IN KRALJICA
- 22 KRALJEVI RECENZOR
- 24 IZZA REŠETK
- 25 GOGIJEVA KOLUMNA
- 25 LJUDSKA KUHA
- 26 PISMA BRALCEV
- 27 PRED 100 LETI
- 28 BREZPLAČNE PRIREDITVE
- 28 ULIČNI HOROSKOP
- 29 OGLASNA DESKA
- 30 RAZVEDRILO

DEAN

foto: MG

Ime mi je Dean V. Pred 28 leti sem bil rojen v Sarajevu, pozno otroštvo preživel v gorenjski metropoli, v Ljubljani pa živim že dvanajsto leto. Po duši, srcu in izobrazbi sem zdravstveni tehnik, trenutno pa se še dodatno izobražujem na višji stopnji (beri: manjka mi še diploma na visoki šoli za zdravstvo). Pred letom sem delal v Splošni bolnišnici Cattinara v Trstu. Na Kralje sem po golem naključju prišel lani na nek deževni dan. Takoj mi je bilo všeč. Tako se zdaj večkrat ustavim v uredništvu časopisa, popijem kavo, z veseljem komu priskočim na pomoč pri pisanju prošenj, vodil pa sem tudi delavnico prve pomoči.

Ne maram nedelj. Zakaj, se boste vprašali. Zato ker jim sledi ponedeljek in vsakovrstne obveznosti (za tiste, ki jih imajo, seveda). V petek ponavadi izginem iz Ljubljane, grem na Gorenjsko, v malo vas, kjer živi moja stara mama. Tam navadno počivam, uživam, kaj postorim, v nedeljo pa nazaj v Ljubljano ... in tako naprej.

Rad tudi potujem, prepotoval sem že kar lep konec Evrope. Pred kratkim sem se vrnil s potovanja po Avstriji in severni Italiji.

Časopisa ne prodajam, sem pa vesel, ko na cesti vidim nasmejanega prodajalca. Mislim, da bi morali horizonte prodaje časopisa razširiti tudi po drugih slovenskih mestih.

Dean

ČASOPISA NE PRODAJAM, SEM PA VESEL, KO NA CESTI VIDIM NASMEJANEGA PRODAJALCA. MISLIM, DA BI MORALI HORIZONTE PRODAJE ČASOPISA RAZŠIRITI TUDI PO DRUGIH SLOVENSКИH MESTIH.

03
KRALJE
ULICE

NE UKVARJAM
SE Z DRUŽINO.
WWW.BREZDOMCI.ORG

Pošlji SMS s ključno besedo BREZDOMCI na 1919 in daruj 1 EUR tistim, ki so razen dostojanstva izgubili vse.

KONČANA ZGODBA, 2. DEL

04
KRALJI
ULICE

Naslednji dan ob pol enih mi zazvoni telefon. Na ekranu se mi izpiše njegova številka domačega telefona.

»Ja?«

»Daj poglej v avto, ker sem najbrž pri tebi izgubil telefon.«

»Ga že imam.«

»Tako mi ga pripelji, ker ga rabim.«

»Ali lahko proti večeru, ker se zdaj učim?«

»Ne! Zdaj, takoj ga rabim. Ne morem brez telefona,« živčno vpije. V ozadju slišim glas njegove mame, ki ga miri.

»Zakaj vpiješ?« ga tiho vprašam.

Čez čas mi mirno odgovori: »Saj ne pijem. Ali mi boš pripeljala telefon?«

»Bom.«

Počakam ga na parkirišču, kjer se zmeraj dobiva. Pripelje se z avtom. Takoj vem, da ne bo imel nič časa zame.

»Živjo!« pozdravim, ko sedem v njegov avto.

»Si mi prinesla telefon?«

»Sem.«

»Včeraj sem bil malo munjen,« mi reče, ne da bi ga kaj vprašala.

»Govoril si nenavadne stvari.« Noče se pogovarjati o tem.

Umakne pogled in reče: »Daj mi telefon. Mudi se mi. Nimam časa.«

»Ali mi boš dal lupčka?«

»Pridi sem.« Zamizim, ko začutim objem njegovih toplih ustnic.

»Daj mi telefon. Moram it.« Pritiska na plin, da se avto premakne naprej.

»Jaz bi šla s tabo.«

»Ne moreš,« odločno reče.

»Zakaj? Kam greš?«

»Za Bežigrad grem.«

»Zakaj?«

»Opravke imam. Daj mi telefon. Mudi se mi. Zamujam!«

»Ali mi boš dal še enega lupčka?«

»Bom.« Lepo me pogleda in nežno poljubi. Dam mu telefon.

»Pojdi zdaj,« me priganja.

»Ali mi daš še tri lupčke?« Zavlačujem, kolikor se da, saj ga ne morem zaustaviti. Skloni se k meni in me poljubi.

»Zdaj grem, ker res zamujam.«

»Še enega!«

»Ne več. Moram it. Samo še enega, pa res grem.«

Komaj pričakam vikend, da se mogoče spet vidiva, če bo imel čas. V soboto ob treh popoldne ga pokličem. Številka trenutno ni

Trša žurpa

dosegljiva. Stisne me pri srcu. Kaj, če danes ne bo vklopil telefona? Težko počakam eno uro, da spet poizkusim. Tokrat zvoni.

»Daj me pokliči čez uro ali dve. Zdaj ne morem govorit,« se oglasi in preden lahko kaj rečem, prekine.

Dve uri! To je cela večnost. Oblijejo me solze. Ne morem razumeti, zakaj se tako obnaša do mene. Zmeraj je isto. Ali me sploh ima rad? Kmalu obrišem solze in raje mislim na lepe trenutke, preživete z njim.

Srce mi močno utripa, ko ga spet pokličem. Ko bi se vsaj hotel videti z mano.

»Ja?« njegov glas deluje mirno.

»Ali imaš zdaj že čas?« vprašam in zadržujem dih, saj ne vem, kaj mi bo rekel.

»Čez pol ure pridi. Pokliči me, ko boš pred blokom.«

Ustavim se pred blokom. Komaj čakam, da ga spet vidim.

Prosi me, naj mu posodim denar, ker ga mora vrniti prijatelju.

»Koliko?« ga vprašam.

»Šest,« odgovori, »zadnjič mi je posodil, ker nisem imel za bencin. Vem, da je veliko. Drugi teden, ko bom dobil plačo, ti vrnem.«

Pelje me do bankomata, kjer dvignem gotovino. Nato se ustaviva pred bloki nekje v centru.

»Tukaj me počakaj,« mi pravi.

»Ali boš hitro nazaj?«

»Bom, samo vrnem mu in pridem.« Ni čisto tako. Vrne se čez petnajst minut. Rečem mu, da ga dolgo ni bilo.

»Hotel je, da še nekaj spijem. Bova šla zdaj za Bežigrad, da ti predstavim najboljšega prijatelja.«

Vesela sem, ko mi to reče, saj v več kot pol leta nisva šla nikamor skupaj.

Ena punca

IN MEMORIAM: BREDA

Breda, vem, da si nam bila vsem dobra kolegica, včasih sva skupaj zapela Snoč kaj je pa slanica pala. V zadnjih tednih si mi večkrat rekla: »Veš, Milan, odkar te poznam, si mi vedno polepšal dan.« Pa saj si si to pravzaprav vedno želela od vsakega – da ti polepša dan. Dodala si še, da poveš le meni, da bi najraje odšla s tega sveta, in želja se ti je takoj po tvojem godu tudi izpolnila. V našem spominu boš ostala kot Breda Marija.

Milan K.

foto: osební arhiv

LEPO JE BITI PRASEC!
ITAK PA IPAK!
AMPAK ...

KATERI NAJ BO PRVI OBČUTEK
ČLOVEŠKEGA ROBOTA?
ČE JE PRVI OBČUTEK SRČNOST,
JE DRUGI INTELIGENTNOST.
NASLEDNJI JE POLJUBEN!

ITAK IN IPAK!!!!!!!

PETER PITAMBAR PANGERC

05
KRALJI
ULICE

IZGUBEJENA MODROST

Šepetala sem ti
o naju dveh.
Skupaj sva hodila
po poti
modrosti,
topline.

Nisem vedela, kako lahko
zažari
modrost
v tihoti
tišine,
v odmevu noči.

Izgubljena modrost
v
izgubljeni
modrosti
odmeva.

Iva Tisa

NE RECI NE!

Ne reci, ne reci, da nimaš moči,
zaježiti lakotne reke, ki golta ljudi.

Ljubezni bi sila jih smrti otela,
ko le vsa naša srca bi si to želela ...

Ne reci, ne reci, da nimaš moči,
zdrobiti verige, ki v sponah svobodo duši.

Duha veličina okove bi snela,
ko le vsa naša srca bi si to želela ...

Človek, ne reci ne! Ne omahuj!
Odpri, odpri otopelo srce!
Položi vsaj upanje, vero svetlejšega dne
tem mladim rodovom, ki v mraku zore.

Katarina Lavš

POSLEDICE PISANJA

06
KRALJE
ULICE

Biti znana oseba že od otroštva je resnično veliko breme, ki lahko človeka uniči ali pa dvigne. Odvisno od posameznika in njegovega karakterja ter seveda okoliščin, v katerih je živel. Rodil sem se že znanemu in slavnemu očetu Miletu Pavlinu, ki je bil pisatelj. Seveda je bil najprej partizan, potem pa je šel v Rusijo, kjer se je šolal za vojaškega pilota. Leta 1952 so mu prepovedali leteti, ker je zamolčal, da je bil pri partizanih ranjen v glavo. Potem je pustil vojsko in vse nekam poslal, ker ni hotel delati v administraciji; takraten sistem realkomunizma je bil gnil do konca. Potem je šel za Titovega osebnega prevajalca, vendar je tudi njega nekam poslal, ker je bil pri njem lačen. S prevajanjem je bil namreč tako zaposlen, da ni prišel do dostojnega obroka. Kasneje je bil še policaj, vendar je tudi policijo zapustil. Poln kufer je imel vseh, tako da se je na koncu spravil med novinarje. Pri mojih letih je bil upokojen s polno delovno dobo in je vse do smrti pisal in pisal. Jabolko ne pade daleč od drevesa, pravi pregovor, in res je tako.

Tudi jaz sem začel pisati ter dajati intervjuje že leta 1998, tako da me vi ne poznate samo kot sina Mileta Pavlina, temveč tudi kot pisca. Začel sem pri takratni Obrambi, seveda z očetovo pomočjo, saj je on 20 let pisal zanje. Pisati sem začel o vojaških zadevah, ki sem jih doživel v hrvaški gardi po osamosvojitvi Slovenije, in sicer kot prostovoljec. Nadaljeval sem pri vojno-zgodovinskem zborniku, ki ga izdaja gospod Janez J. Švajncer v samozaložbi, s pozitivno nulo. Toliko, na žalost, glede dobička. V julijski številki Kraljev ulice me je javno, torej prek članka v pismih bralcev, vprašal, kaj, hudiča, se je zgodilo, da sem nehal pisati zanj in kaj se je sploh zgodilo z menoj. Kako, da sem nehal in seveda dodobra propadel, s tem pa se kajpada znašel na dnu. Kaj me je pravzaprav pripeljalo do tega? Za mene je, normalno, odgovor na dlani; najpreprosteje rečeno me starši niso naučili živeti »normalnega, samostojnega« življenja. Čeprav me po drugi strani zanima: kaj sploh je to, normalno? Od otroštva sem živel med samimi bohemi, skratka pisci, ki

so se ure in ure pogovarjali z očetom, pri tem pa droge, alko ali tablete sploh nimajo dosti opraviti. Do 36. leta sem živel kot car. Vzgajali pa me niso starši, ampak samo varuške, ki so se ves čas menjavale. Ko sem hotel zadnjo poseksati, bila je le malo starejša od mene, revna punčka iz Dolenjske, je mati dejala: stop. Toda začeti otroka vzgajati pri 16 letih, ne samo malo, ampak čisto preveč, ne gre. Zato si je tudi kupila bele cucke, ki pa je tudi niso šljivili pet posto. Vsemu navkljub pa se mi je s smrtjo staršev svet dobesedno podrl in v dreku sem že polnih osem let; na cesti, pod milim nebom, še vedno. V bistvu je pravi podvig, da sem sploh še živ, saj mi moja avanturistična žilica ne da miru. Življenje sem si ogledal z vseh strani, ki sploh obstajajo. Predvsem bi se rad zahvalil gospodu Švajncerju za zaupanje, ki mi ga je izkazal, kar se tiče mojega pisanja, in tudi za prepričanje, da sem zelo perspektiven pisec. Seveda pa kot vedno obstajajo tudi slabe strani tega pisanja, kajti ko sem začel med drugimi pisati za Kralje ulice, se mi je krog bralcev močno povečal in prva stvar, ki so jo prijazni bralci storili, je bila ta, da so mi razbili klop, na kateri sem običajno prodajal. Kmalu je sledila druga – prepoved hranjenja na Poljanskem nasipu, in to od navadnega razdeljevalca hrane. To glede klopce je lahko čisto naključje, ampak glede hrane – tja sem hodil jest vseh osem let – pa se mi zdi skrajno neprimerno. Da bi me odslovil kak socialni delavec, to bi še požrl, ampak da je to prišlo s strani bivšega klošarja, ki misli, da obvlada vse ljubljanske klošarje, je bilo pa preveč zame. Upam samo, da se ne bom nekega dne, po objavi tega članka, zbudil mrtev. Marko vas ima rad, saj smo konec koncev vsi ljudje, eni taki, drugi drugačni. Life is life. No, upam samo, da to ni moj zadnji ali poslovilni članek in da bom lahko še kaj pametnega in koristnega napisal o starših, predvsem glede njihove vzgoje, kajti tako življenje, kot sem ga imel in ga imam, je za popizdit.

Marko Pavlin - Brazgotinec

foto: Anja Žnidaršič

VELIKA (GLEDALIŠKA) KOMUNA V MALEM – SMOLNIK

Fotoreportaža mednarodnega izobraževanja Puppets in action, ki je potekalo v Mladinskem domu Smolnik – koči, ki gosti celo vrsto podobnih magičnih projektov (umetniških, aktivističnih, socialnih, ekoloških, duhovnih, naturističnih, budističnih, šamanističnih in mnogo drugih).

Vse skupaj se je začelo s povabilom Barbare B., in jaz ne bi bil jaz, če ne bi z obema rokama zagrabil ponudbe. Tako sem se v petek, 20. 8. 2010, odpeljal z vlakom v Maribor. Tam me je zaradi časovne stiske in organizacijske strukture počakal Vid, poiskala pa sva še simpatični Čehinji z otrokom. In že smo se napotili Pohorskim višavam naproti; bolj ko smo se vzpenjali, bolj je dišalo po svobodi in zadovoljstvu. Prihod na Smolnik nam je odkril lepote narave in ljudi, ki so bili tam. Začetki so vedno v duhu spoznavanja, in tako je bilo tudi tu. Posedli smo se v krog in se predstavili, govorilo pa se je mednarodno, torej angleško. Zame malce naporno, pa vendarle – počasi se daleč pride. Na kupu so bili gostje iz Belgije, Nizozemske, Finske, Španije, Estonije, Romunije, Italije, Češke, Francije, Avstralije in seveda iz Makedonije. Namen našega skupnega tedna je bilo izmenjati prakse in izkušnje na področju umetnosti in dela z ljudmi, predvsem pa se medsebojno inspirirati in motivirati za bodoče projekte. V domu ali zunaj, v naravi, so potekale različne delavnice, denimo joga, gibalne in plesne, cirkuške in likovne delavnice, različne interakcijske/socialne in gledališke igre, World Cafe, navdihujoči pogovori in seveda priprave na predstavo, ki smo jo odigrali 26. 8. 2010 v Rušah. Potovanje nas je zaneslo tudi v dediščino pragozda. Res je, pragozd je bil vreden svojega imena, in zdelo se je, da te skala ali drevo včasih kar gleda. Najbolj v spominu mi je ostala mala Alyska, stara dve leti, in to, s kakšno lahkoto je premagovala ovire na naporni poti. Pot je bila vredna truda, saj smo prišli do mogočnega slapu po imenu Šumik. Tam so se najbolj hrabri celo okopali (v ledeni vodi, seveda). Vsakič ko smo se od kod vrnili, nas je v domu čakalo kosilo, ki smo ga včasih tudi pomagali pripraviti – pod nadzorom pravih mojstrov kuhinje, Danija in Jožice. Večerja je nekatere popeljala spat, drugi pa smo skuhalo kavo in svoje umetniške sposobnosti izživljali dolgo v noč ali celo do jutra. V tem tednu so se menjavali različni gostje, ki so nam predstavili različne umetnostne medije in njihov način dela z ljudmi ali posegi v socialno in družbeno resničnost. Nekateri so odhajali, drugi prihajali in ostali mogoče samo čez noč. Najbolj v spominu mi je ostal Firework. Prišla je tudi gospa z gongi, ki nas je popeljala v svet glasbe in zvoka ter razložila, kako s tem pomaga žalujočim otrokom v Hospicu ter mnogo drugim. Kako lepo je zvenelo, prav pomirjujoče. Dogodek so močno popestrili Jaša, Gregor in Jaka iz KUD LJUDa, saj so s svojimi pestrimi izkušnjami zapolnili končno podobo zgodbe Puppets in action – skupno ustvarjanje predstave/animacije s pomočjo metod, ki smo se jih naučili med tednom. Fantastično. Kot sem že omenil, se je to dogajalo v Rušah na bazenu, kjer smo se tudi maskersko opremili po obrazih (bravo, dekleta). Imeli smo občinstvo, v katerem so bili otroci s starši in mnogo obiskovalcev bazena, ki so nam na koncu izkazali spoštovanje z velikim aplavzom. Tega smo vsi podprli z žurko in plesom. Kljub jezikovnim oviram so številni otroci in mladi poplesavali ter dramatizirali z mednarodnimi udeleženci. No, in najtežje se je bilo naslednji dan posloviti. Nekateri ljudje se ti vtisnejo dobesedno v srce, in na veselje ter zadovoljstvo prav takšni odidejo zadnji. Vedo tudi, da se bodo(mo) še srečali. Hvala vsem!

Mare G.

Izlet

foto: Mare G.

Dobra vegetarijanska hrana

foto: Sebastian Rom

Žurka po nastopu

foto: Sebastian Rom

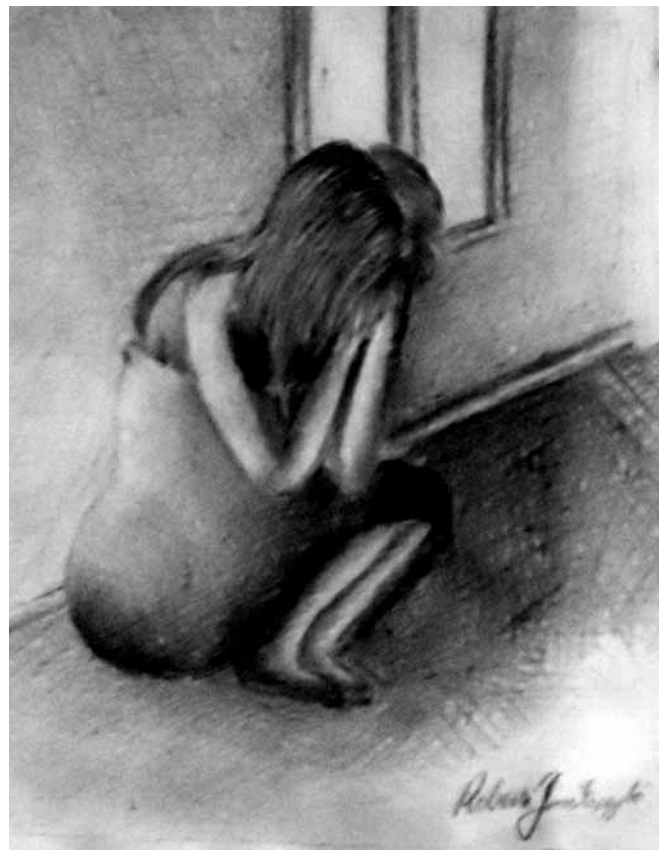

SUŽNJA ČLOVEŠKE POKVARJENOSTI, 7. DEL

08
KRALJI
ULICE

Takoj je vedel, da je nekaj narobe. Vrgla se mu je v objem in ni mogla zadržati solz, tako da se je zjokala na njegovem ramenu. Zdaj jo je že začel zaskrbljeno spraševati, kaj za vraga se dogaja, saj ni bil navajen takega izliva čustev z njene strani, še posebno ne solz. Ko je nekoliko prišla k sebi, se je začela izgovarjati na sto in en način, vendar ji ni uspelo. Tako jo je v nekem trenutku trdo prijel za roke in ježno vprašal: »Kaj je bilo?« Nekaj časa je molčala, nato pa mu je jecljajoče povedala, kaj se je zgodilo. Njegova reakcija jo je presenetila, saj jo je najprej zaprepadeno, nato pa vse bolj ježno gledal, nakar jo je udaril po licu, zavpil: »Kurba« in naglo odšel. Nuša je okamnela, saj ni mogla verjeti, kaj se je pravkar zgodilo. Čez čas je prišla k sebi in začela klicati fanta, številka nedosegljiva! Bolečina in obup, ki ju je čutila, sta bila neizmerna. Solze so ji zalivale obraz, medtem ko je nepremično sedela. Kaj zdaj? Na koga se sploh še lahko obrne? Udarec za udarcem, eden hujši od drugega. Že milijontič se je vprašala, zakaj mora tako trpeti. Kdaj bo prišel dan, ko bo vesela in zadovoljna s sabo? Kdaj? Če sploh! Če bi bila pogumnejša, bi si že zdavnaj vzela življenje. V nekem trenutku ji je pogled zataval na »poklicne« mobilne telefone. Ne, danes ne! Počasi je vstala, vzela denar in se odpravila v trgovino. Njeni premiki so bili zelo počasni, tako da je do trgovine potrebovala dvajset minut namesto običajnih pet. Ljudje po cesti so jo začudeno gledali. Vseeno ji je bilo! Kupila je dva litra belega vina, šla domov in odprla prvo steklenico. Solze, pomešane z vinom, so jo oblivale v potokih, dokler ...

Marko Nakrič

Robert Jaskovica

TAUBI, 17. DEL

Ekskluzivni intervju o problemu narkomanije s Taubijem, glavnim junakom knjige Tomaža Goloba: Ponovno rojen. V nadaljevanjih. Gre za intervju s samim seboj.

Koliko so zdravljenja uspešna?

Preveč lepo bi bilo, če bi bilo zdravljenje uspešno za vsakogar – če sem odkrit, bi bil jaz osebno več kot srečen, če bi vsakemu uspelo. Toda vedeti je treba, da neželjeno zdravljenje ni in ne more biti uspešno. Torej, če nekdo ni šel v komuno prepričan o tem, da odhaja tja reševati svoje življenje, ta potem niti pod razno ni mogel zaživeti normalno in postati psihično dovolj močan, da v kriznih situacijah ne bi spet posegel po drogi. Toda na žalost so tudi primeri, da je nekdo končal program, se vrnil iz komune in zaživel, toda na žalost je hitro pozabil, kaj je bil in v kakšnih problemih je živel. Prepričan o tem, da je sam svoj gospodar in da je dovolj sposoben in močan, da ga droga ne bo več zaslužnjila – četudi jo bo vzel vsake toliko časa, da se malo spočije in razvedri – se je hitro vrnil na staro pot. Pomembno je, da se narkoman zelo resno loti tega programa osebne reintegracije in da nikoli ne pozabi na svojo preteklost. Veliko nas je, ki stalno poudarjamo, da se moramo srečevati tudi po programu. Ljudje pač živimo v času, da smo bolj ali

manj ves čas pod nekim stresom in zato prijateljsko srečevanje s tistimi, ki so bili v komuni, daje moč. Lahko bi rekel tudi pomoč in samopomoč med nami, da lažje obvladamo prepreke, ki se vsakodnevno pojavljajo pred nami. Kolikokrat se srečam s problemi (finančnimi, življenjskimi, psihičnimi ...) in že samo to, da lahko pokličem prijatelja/prijateljico, s katerim sva bila skupaj v komuni in greva na kavo, v kino, na sprehod, mi da zagon, da grem lahko naprej. Nikakor, seveda, da bi bil zdaj totalno odvisen od tega prijatelja – toda že tista občasna, naključna in nenaključna srečanja so dovolj, da se vzpostavi tisti normalni ritim, ki ga težava zamaje.

To smo se učili v komuni; marsikdo, ki tega ni bil sposoben narediti tam in se mu je pomoč drugih zdela vsiljiva in nadležna, je obupal, spakiral svoje stvari in odšel. Na žalost! Ogromno jih je zelo kmalu potem, ko so zapustili center, spregledalo, da so se zmotili, in so se vrnili. Mnogi tudi ne.

Tomaž Golob

TATU ZGODBA

Tatu so mi naredili v Exitu na Trubarjevi. Pravzaprav sem želela imeti motiv levje glave in v ozadju sončni zahod, saj se mi zdi že sam po sebi mogočen, in to na nadlaketu. Tatu mojster mi je to odsvetoval, češ da je na roki premalo prostora in da bi bilo to primerneje narediti na ramah, kjer je več prostora. V zameno mi je predlagal pumo oziroma kako žival, ki leze oziroma se vzpenja. Privolila sem, naredil je sicer dobro, ampak sama z njim nisem najbolj zadovoljna.

Maja

foto: MG

09
KRALJI
ULICE

Boginja mati, zvezda vodnica,
ki utiraš pot zame vsako noč.
Zaspi, za eno noč zapri oči
in pozabi se zbuditi in me
v novem jutru uzri poleg sebe
med zvezdicami, podobnimi tebi.
Ne boš vedela, kako in zakaj,
le prišla bom na sladki kočiji.
In na skrivaj te bom za vedno objela.

KU

PRETVARJANJE, ZAKAJ?

ZARADI OBSTOJA,
ZARADI LJUBEZNI,
ZARADI POGOVOROV,
ZARADI POGLEDOV,
ZARADI SPREJEMANJA,
ZARADI ...

NEŠTETO RAZLOGOV ZA KONTROLIRANO MIŠLJENJE,
ZA NEPOPOLNO PODAJANJE ZNANJA,
VČASIH JE DOBRO VEDETI NIČ ALI VSAJ ZELO MALO.

NEPODPISANA

NE SPRAŠUJTE ME

Ne pitajte me, šta mi je,
eto šta mi je,
mojom dušom ljubav vlada,
zaljubih se iznenada.

On nije obična zvezda,
što svake noći sa Neba pada,
on je moja ljubav sada.

On je princ,
koji se ne drži belega konja,
on je princ,
koji se drži mene i gitare.

Smiljana

LICEULICE NA BEOGRAJSKIH ULICAH

010
KRALJI
ULICE

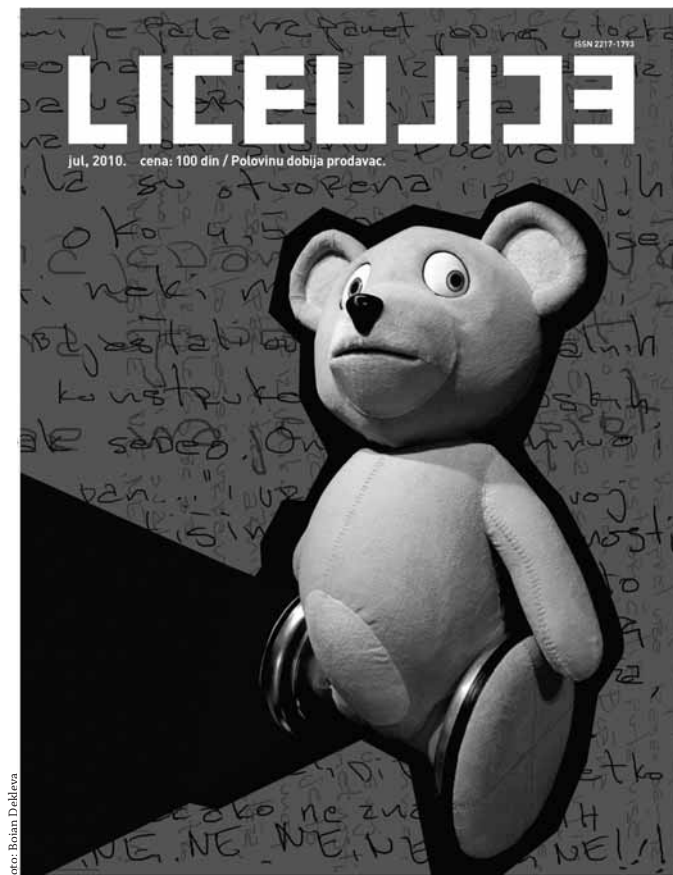

foto: Bojan Dabković

Junija letos je v Beogradu izšla poskusna oziroma nulta številka cestnega časopisa LiceUlice. Časopis je izdala koalicija nevladnih organizacij (SMart Kolektiv, Radna organizacija, Centar za integracijo mladih in igralec Branislav Trifunović). Nulta številka ima 68 barvno tiskanih strani z ovitkom na kakovostnem svetlečem papirju in je kar mali oblikovalski biser. Članki tematsko obsegajo sodobno kulturo, nekaj intervjujev s hendikepiranimi ali izključenimi skupinami (npr. naglušna romska najstnica, ki je izdala knjigo pesmi, ali zagrebški lezbični pevski zborček), družbeno odgovorno podjetništvo ter veliko ekologije, prispevkov s ceste in o cestnem življenju pa pravzaprav nisem opazil. V časopisu je tudi manjše število reklam oziroma prikazov/sporočil posameznih podjetij na temo ekologije in družbeno odgovornega poslovanja, v nasprotju s Kralji ulice pa v njem ni prvoosebne proze ali poezije. Revija stane 100 srbskih dinarjev, kar je petkrat toliko, kot tam stane najcenejši dnevni časopis (tabloidnega tipa). Prodajalci seveda obdržijo polovico cene. V Beogradu sem se srečal z Nikoleta Kosovac, ki je koordinatorka projekta, ter z Milošem Stošićem, ki je koordinator distribucije, prodaje in naročil časopisa. V nadaljevanju sledi zapis pogovora z Milošem.

Kralji ulice: Kakšne so bile izkušnje ob izdaji prve oziroma nulte številke časopisa LiceUlice?

Miloš: Izkušnje so bile mešane, po eni strani zelo dobre, po drugi pa so nekatere negativne. Najboljše je to, da se je v Beogradu pojavil nov časopis, ki se ukvarja z ogroženimi skupinami ljudi. Beograd je veliko mesto, ki pa ima zelo malo iniciativ, ki bi se ukvarjale z ogroženimi skupinami, tako da

LiceUlice ponuja primer, da je to mogoče. Zdaj je samo še potrebno, da se prodaja začne, boljše in hitreje, da bodo drugi videli, da je nekaj takega mogoče. Prodajalci bodo lahko vse ogrožene skupine, od romskih otrok, samohranilk do tistih, ki so bili nekoč v vzgojnih zavodih, tudi razseljene osebe, ki jih je zaradi vseh teh vojn zelo veliko, ljudje, ki so uporabniki narodnih kuhinj (brezplačnih razdeljevalnic hrane – op. BD), invalidne osebe ...

Kralji ulice: Kdo so bili prodajalci nulte številke?

Miloš: S tem vprašanjem je povezana slaba izkušnja. Morda smo imeli prevelika pričakovanja, a mislili smo, da je ideja časopisa dobra in da jo bodo ljudje kot tako takoj prepoznali in se zlahka vključili v projekt. Poleg Centra za integracijo mladih, ki je partner tega projekta, nismo našli nobene druge organizacije, ki bi nam predlagala ali priporočila katerega prodajalca. Zdaj bomo morali najti druge organizacije, ki se ukvarjajo z ranljivimi skupinami in bomo v sodelovanju z njimi pristopili k ljudem ter jim ponudili možnost prodaje. Trenutno imamo do osem prodajalcev v centru mesta. Želeli smo, da bi hitro dobili dovoljenja za prodajanje po ulicah in da bi imel vsak prodajalec svojo identifikacijsko kartico in nekakšno uniformo. Prodajalcem smo želeli ponuditi tudi trening prodajanja oziroma poslovanja, ker to je to, kar delamo. Načrtujemo, da bi se ljudje vključevali v distribucijski center, ki ga moramo še odpreti, ter da bi se prek izkušnje prodajanja vedno bolj vključevali tudi v bolj odgovorna dela oziroma da bi jih lahko zaposlovali. Vendar pa se je zataknilo tudi pri pridobivanju dovoljenj za prodajo, saj ti postopki potekajo zelo počasi, in nam jih ponekod ne dajo, na primer na Adi Ciganliji.

Kralji ulice: Kako bi lahko opisal vsebino časopisa, njegova sporočila in katere so posebnosti vašega časopisa v primerjavi z drugimi srbskimi tiskanimi mediji?

Miloš: Kot organizacija, ki se ukvarja s socialnimi vprašanji, smo želeli narediti časopis, ki se ukvarja z »obrazci ceste«, z ljudmi, ki so ogroženi in potrebujejo veliko pomoči. Želeli smo narediti časopis, s katerim bi lahko ti ljudje zaslužili, a tako, da bi prodajali zgodbo o sebi. Da bi svoje zgodbe približali ljudem, tako da bi se jim kupci približali, se začeli zavedati njihovega obstoja, da bi razumeli, da je takih ljudi veliko, da imajo najrazličnejše probleme, da je v Srbiji veliko problemov, ki jih je treba reševati in ki se jih lahko rešuje, samo če obstaja volja za to. S časopisom želimo pokazati na stvari, ki se lahko naredijo.

foto: Bojan Dabković

Torej ne na stvari, ki jih je mogoče narediti v Švici, ampak v Srbiji. Na drugi strani pa poskušamo z dizajnom in fotografijo doseči, da bi bili zanimivi. Ne želimo, da bi ga ljudje kupovali samo zato, da bi pomagali, ampak zato, ker bi bil časopis privlačen. Sicer bi bila prodaja podobna beračenju. V Srbiji sicer obstajajo dobri novinarji, a mislimo, da te teme v tukajšnjih medijih niso dovolj zastopane.

Kralji ulice: Kakšni so bili odzivi in povratne informacije na nulto številko s strani kupcev in medijev?

Miloš: V celoti so bili zelo pozitivni. Mediji so akcijo podprli, toda če smo malo kritični, lahko rečemo, da bi ta podpora lahko bila tudi veliko večja. K tej temi bi lahko pristopili na način raziskovalnega novinarstva in na primer šli pogledat, kakšno je zares življenje teh ljudi na ulici, kaj se tam zares dogaja. A videti je, da se raziskovalno novinarstvo pri nas ukvarja samo s politiko, kaj je naredil kateri minister itd. A podporo smo dobili, in verjamem, da jo bomo še naprej. Novinarji se nam kar sami javljajo, da bi želeli voluntirati oziroma zastoj prispevati članke. Morda je to zato, ker je v Srbiji tako, da imamo zelo dobre novinarje, ki objavljajo dobre članke, a jim za to ne plačajo. Tukajšnji novinarji ne živijo ravno dobro, njihovo delo ni unovčljivo. Zato morajo stalno iskati ekskluzivne zgodbe, da bi jih lahko prodali. Za LiceUlice pa lahko pišejo take zgodbe, ki so si jih želeli, ko so se začeli ukvarjati s tem poslom. Tu dobijo svobodo za delo, ki bi jo morali dobiti tudi v drugih medijih, pa je ne. Seveda pa si želimo, da bi lahko avtorje v bodoče tudi plačevali, saj verjamemo, da če lahko nekoga plačaš, ta lahko potem da od sebe tudi več kot 100 odstotkov. Podpora torej je, lahko bi bila še večja, a se zavedamo, da smo šele na začetku in da moramo še marsikaj narediti.

Kralji ulice: Kakšni so vaši načrti za prihodnost, recimo do konca tega leta?

Miloš: Imeli smo načrte, ki pa so se z izdajo te številke malo spremenili. Če bi vnaprej vedeli, kakšni problemi se lahko pojavijo ... Na primer, kako priti do prodajalcev, kako priti do tega distribucijskega centra, kjer bi se ljudje lahko sestajali, kjer bi lahko dobili kaj jesti, se umili, kjer bi morda lahko celo pustili svoje otroke ... Naš načrt je, da nekako dobimo tak distribucijski center, morda celo v kakšnem kontejnerju z vodo in elektriko, tudi to bi bilo za začetek dobro. Načrt imamo, da povečamo število prodajalcev in razširimo mrežo prodajanja po Srbiji. Trenutno se širimo v Novi Sad, kjer so naši tamkajšnji partnerji, Ekumenska humanitarna organizacija, že vložili prošnjo, da bi mesto financiralo distribucijski center, podobno pa bomo poskušali tudi v Nišu, ki bi pokrival južni del Srbije. Najpomembnejša cilja sta nam tako odprtje takega centra in

povečanje števila prodajalcev, vključno s tem, da bi se tudi mi spoznali z njimi, da bi videli, kakšne so njihove potrebe, da bi se malo več naučili o njih, da bi se jim približali in da bi začeli skupaj delati na časopisu.

Kralji ulice: Načrtov in ambicioznosti vam ne manjka. Iz izkušenj Kraljev ulice naj vam povem, da smo pri nas imeli podobne cilje, ki pa smo jih v zadnjih petih letih uresničevali postopoma in po načelu majhnih korakov. Naj vam čestitam za zelo zelo lepo nulto številko časopisa in vam zaželim, da bi bili v doseganju svojih ciljev še naprej uspešni.

Bojan Dekleva

foto: Bojan Dekleva

011
KRALJI
ULICE

ENKRAT

**TVOJA MEHKA DLAN,
MI BO ODMAKNILA
PRAMEN LAS S ČELA
IN NA TVOJEM OBRAZU,
SE BO LEPŠE OD
VSAKEGA JUTRA,
RODIL NASMEH.**

**NE SANJAM VEČ,
IMETI SANJE BOLI.
SAMO ČAKAM,
DA MI PRINESEŠ ČUDEŽ,
ZDROBLJEN V DLANEH
IN MI GA POSUJEŠ PO OBRAZU,
DA SPREMENIM,
VSAJ TO POLETJE V PRAVLJICO.**

JEAN NIKOLIČ

NEKAJ

cestnih

DENAR

Denar naj bi bil menda sveta vladar. Najbrž res. Človek brez denarja ni vreden nič. No, nekaj je. Izračunali so, da bi bila objektivna cena okoli pet evrov. Vendar pohitite, če imate koga za prodajo. Navedeno ceno ohranja samo trenutna odsotnost svetovne vojne ali naravne katastrofe svetovnih dimenzij, vendar je ponudba že zdaj prevelika. Težka bo. Če rabite denar, rajši prodajte leseni kavni mlinček. Ups, ne. Tem cena samo raste.

Prodajte ga v res skrajni sili. Najvišji dosežek je, če ne prodate nič oziroma če prodate ništrc, kasirate pa toliko, da ne veste, kaj bi. Pardon, veste, kajti denar vam pomeni vse. Jasno, vse pomeni mnogim, malo pa jih je zmožnih za minimalni vložek dobiti maksimalno vsoto. No, ne gre ravno za minimalni vložek. Genialnost je v igri. Vsekakor, vendar smo imeli že nešteto genijev, ki jim je morala pogreb plačati država. Pa ne, ker so bili tako spretni pri goljufanju davkarije, ampak ker res niso imeli nič. Pravi genij si torej ne može rok s komponiranjem avantgardne muzike, ampak gre direktno na ulico, kjer denar bojda leži kar na tleh. Res. Še jaz, ki sem kreten, najdem v petih minutah cel kup možnosti za zaslužek. Ampak pravkar povedano zveni, kakor da se malček zajebavam na račun finančnih genijev, in to iz gole nevoščljivosti. Ne, sploh se ne. Občudujem jih. Gre za velikopotezne ljudi. Ko zavohajo bogato nahajališče nafte, jim ni žal nobenih stroškov za vrtno opremo. Naj mar rečem, da tam enega kramarja bolj cenim kot Milтона Friedmana? Ne, ker ga ne.

Sem pa zadnjič v štacuni korenito spremenil stališče, ki zadeva najvažnejšo stvar na svetu. Morda ga tudi ne bi spremenil, kajti kljub velikim željam in potrebam sem nabavil samo kruh in špeh, vendar je medtem en gospod, stoječ v vrsti pred blagajno, nagrmadil na tekoči trak same vrhunske delikatese, od februarskih borovnic do špargljev iz Peruja in najdražjih francoskih vin. Pa še za cel voz kaviarja, gosjih paštet, čokolad, balzamičnega kisa in sira s plesnijo je bilo. Aha, sem rekel, to je gotovo eden od finančnih genijev. In ni čudno, da me je popadla zavist.

Toda ravno ko je blagajničarki izročil bančno kartico, mu je iz predelka v tošlunu, ki služi za spravilo denarja, padlo na tla enih pet olagum. Ujebemti. In povem vam, nikoli še nisem videl nikogar, ki bi se hitreje pripognil, jih pobral in spravil nazaj!

Pa ja, ni res, da je denar sveta vladar! Nekaj drugega je!

Zoran Hočevár

Od našega dopisnika iz Bakula:

NENADEJANO SREČANJE V SOTESKI Z.

Svet / četrtek, 13. 1. 2011

BAKUL – Včeraj se je del zlovenskih mirovniških sil še pred zoro napotil v provinco X na redni kontrolni izlet. Spomnimo, da provinco X razpolavlja rečica Y in da edina pot z juga na sever pelje skozi sotesko Z. Prav tja so morali naši mirovniki, seveda dobro obloženi z vso potrebno izletniško opremo. Natanko ob četrti uri in sedemintrideset minut po lokalnem času je še zadnje ožehlvljeno vozilo zapeljalo med strme stene soteske. Tedaj je na lepem grozovito zabobnelo. Dvignil se je oblak črnega dima in ožino je zapolnilo regljanje avtomatov, pomnoženo z odmevi. Mirovniki so v trenutku ocenili, da je druga stran pričela svoje dejavnosti. Med srditim mirovanjem so si izmenjavali značne pošiljke, toda druga stran, ki je do soteske prispela prej, je zasedla strateška

mesta in prepričala naše mirovnike o nagli vrnitvi. Že med prvo ploho pozdravov je šest naših fantov poglelo, dvajsetim je počutje nazadovalo, od tega trem zelo izrazilo. Po odhodu iz soteske, ko za ogled naravnih znamenitosti ni bilo časa, so tiste mirovnike, katerih počutje je nazadovalo, prepeljali v hišo zdravja v zaledju. Tamkajšnje strokovno osebje je pri njih spet vzpostavilo neosvinčeno stanje. Pri nekaterih so žal morali spremeniti tudi parnost udov. Samo streljaj od hiše zdravja je hiša neomejenega počitka s posebnimi hlajenimi prostori. V njej zdaj čakajo na vrnitev v Zlovenijo tisti naši fantje, ki so pogleli. V začimjenih počivalnikih jih bo prvi razpoložljivi strateški supermirovnik prepeljal v Evropo. Prihodnji teden naj bi jih z vsemi mirovniškimi častmi vrnili tdom. Mirovna stroka v naslednjih tednih napoveduje še več srditega mirovanja med našo in drugo stranjo. To bi lahko pomenilo prihode novih počivalnikov iz dinamičnega Bakula.

Jure Kunaver, Bakul

NIHČE NE VE

Temna je noč,
še zvezde štrajkajo,
kdo upa, da bo še srečen dan
s soncem obsijan ...

Jaz upam sam,
briga me, če upajo drugi ljudje,
jaz vem, da bo,
le da ostali tega ne vedo.

Vesolje je velika stvar,
mi smo kamenček v njem samem,
skrajno slaba, netočna stvar,
smo veliki, a nikakor skriti.

Veste, nihče ne ve, kakšen bo jutrišnji dan,
na žalost še jaz osebno ne.

Gogi

Ko sem spal na železniški postaji, sem bil, kadar je prišla nevihta, nemalokrat moker. Zato sem šel raje na Vincencijevo zvezo vedrit, tja sem se sicer hodil tudi tuširat. Na Kralje ulice pa sem najprej začel zahajati

na kavico in se pogovarjati s Tanjo, svetovalno delavko. Zanimalo me je, ali bi mi lahko pomagala priti do sobe za bivanje. No, včasih pomagam v bifeju na železniški postaji pri Anici, nosim stole in pospravljam robo. Tanja me je nekoč na vsem lepem poklicala, naj pripravim svoje stvari, češ da sem dobil sobo v stanovanju na Fužinah. Tja sva se vselila skupaj z Janezom in oba sva bila tega zelo vesela. Bil sem najsrečnejši človek na celem svetu, ko sem v roke dobil čisto svoj ključ od stanovanja.

Marko Kepa

ANEKDOTE IZ PRODAJE

Kralje ulice že dalj časa prodajam tudi v Plavi laguni. Stranke me že poznajo, se ustavijo ter spregovorijo nekaj besed, od vremena do prodaje. Vprašajo me tudi za Romana, saj je on prvi začel tam prodajati, pa jim odgovorim, da ima obveznosti. Posebno pa moram omeniti mojo stranko, ki dela v Delu in se vedno ustavi pri meni, me povpraša, kako mi kaj gre, in pohvali. Pa ne samo mene, tudi Romana in naš časopis. Nazadnje mi je povedala, da ima sodelavko, ki je iz mojega rojstnega kraja, naju oba je pohvalila sodelavki. Mene osebno taka pohvala kar malo gane in mi je tudi malo nerodno. Ampak od dobrosrčnih ljudi se to lepo sliši. Lepo je imeti dobre ljudi okoli sebe.

Anči

DOBRI LJUDJE

Kot po navadi sem prodajal Kralje na svojem mestu, ko pristopi do mene gospa, ki mi vsak teden prinese burek in 5 evrov, kar mi je prav polepšalo dan. Ta je bil že od jutra prav naporen, in to vse bolj povrh, pa poln žalitev. Dan ni postal lepsi zaradi bureka ali denarja, temveč zaradi pozitivnih besed, predvsem pa spodbude in pohvale. Od tistega

trenutka mi je slo, vse samo še na bolje. Kako malo je bilo treba; samo malo pozitivne, ki mi je spremenila celoten večer.

Tadej Blatnik

VI STE PA S TELEVIZIJE!

V podhodu železniške, kjer vsak dan prodajam, pride do mene policistka na kolesu, ki je pred kratkim prevzela ta rajon. Seveda me popiše, preveri, ali sem med desetimi najbolj iskanimi, in me čudno pogleda. Vpraša me, ali nisem bil slučajno na televiziji. Če ne bi bila policistka, bi ji rekel, da pri njej doma še nisem bil, kaj šele, da bi sedel na njeni televiziji. Vedel pa sem, da me je spoznala iz Big brotherja. Me pa preseneča, da me po tolikem času še vedno prepoznajo kot Marka iz Big brotherja. Sledilo je logično vprašanje, kako je bilo notri, potem pa sva se zaklepetala še o mojih sotekmovalcih in življenju, ki ga živim danes. Zdaj me vedno, ko gre mimo mene, pozdravi in odkolesari novim prigodam naproti.

Marko Nakrič

NESPODOBNO POVABILO IN ŠE KAJ

Kralje prodajam približno deset mesecev, v tem času pa sem doživela že marsikaj! Začela bom z lepim dogodkom. Bila je nedelja in že kar nekaj časa stojim na Čopovi, nakar pride gospod, ki mu ponudim Kralje. Pogleda me, seže v denarnico in mi za enega Kralja da 10 evrov. Zahvalim se mu in mu zaželim lep dan. Ob drugi priložnosti stojim na Pražakovi, ko k trafiki na drugi strani ceste pride nekdo, ki ustavi gospo, ki je želela iti čez prehod za pešce. Prosi jo za pol evra, potem pa pride gospa do mene in mi da evro. Ponudim ji Kralja, ki pa ga noče vzeti, da mi samo denar. Zadnja izkušnja žal ni bila najbolj prijetna, zato jo naslavljam s Prodajam časopis – ne sebe! Kot že rečeno, prodajam časopis in na Pražakovi se ustavi tip, ki mu ponudim Kralja. Vpraša me, koliko stane, in povem mu, da en evro, on pa me začne spraševati, ali bi šla k njemu. Odgovorim mu, da ne, on pa še kar: »Saj bi ti plačal!« In mu še enkrat

rečem: »Ne, puši si ga sam!« To se mi ni zgodilo le enkrat in res se mi zdi grdo, da nekateri uletavajo s takimi izjavami.

Tanč

VISOKA DRUŽBA

Običajno prodajam pred viskim Intersparom. Tu in tam sem pri tem poleg svetlih trenutkov in velikodušnosti kupcev časopisa beležen tudi kakih zmerljivk. Tako se mi je primerilo, da me je opsoval mlajši moški, ki se je s svojo spremljevalko očitno vračal iz trgovine. Ponudil sem mu časopis, pa me je neprijazno odpravil, češ da nima denarja za take neumnosti. Nisem mu ostal dolžan, češ, očitno raje odplačuje avto na lizing, jaz pa se še vedno raje vozim z busom. Mislim sem bolj v hecu, name pa se je vsula ploha žaljivk. No, spremljevalka ga je ob tem gledala precej izpod čela, presodila sem, da njuna skupna življenjska pot verjetno ne bo ravno trajala. V nasprotju z njuno pa bom jaz zagotovo vztrajal pri svoji karieri prodajalca Kraljev ulice.

Milan K.

RESNIČNA 41

Velikokrat sem že omenil, kaj vse se dogaja pri prodaji naše revije, pa moram omeniti še enega zelo znanega igralca, ki sam želi, da ga ne imenujem. Povem pa lahko, da pri meni vsak mesec kupi Kralje, mi vedno izroči 5 evrov, malo poklepetava, včasih pa odideva tudi v bližnji lokal na kakšno kavico. Dal mi je veliko pametnih nasvetov, do katerih je prišel v svoji bogati igralski karieri. Zelo je pohvalil tudi našo gledališko skupino, bil je v trgovini na Poljanski, ne moreva pa mimo naše športne sekcije. Od njega sem dobil športne copate, da sploh lahko igram nogomet. Bil sem tudi pri njem doma, saj mi je za našo trgovino podaril nekaj stvari, ki, kot sam pravi, so pri njem doma le šara. Za ves njegov čas, ki si ga je vzel za mene, se mu lepo zahvaljujem.

Roman

MORSKI KRALJI ULICE

foto: minoidici

Nastopila je dolgo pričakovana sredo, prvi september, ki smo se je vsi – kralji in nekralji – že kar nekaj časa neučakano veselili: izlet na morje, in to že četrto leto po vrsti! Dva dni prej je sicer kazalo slabo, vreme je pokazalo zobe z dežjem in vsemi pripadajočimi neprilikami, ampak ko smo se odpravili na pot, se je zdelo, kot bi naročili sonce. Odhod je bil dogovorjen ob za nas netipično zgodnji uri, izpred prostorov KU smo se odpravili že ob 8:10. Na avtobusu nas je bilo okoli štirideset in vsem je bilo skupno to, da smo željni soli in zabave. Vzdušje je bilo temu primerno sproščeno, fotografirali smo se že na avtobusu. Pa ne samo to. Malo naprej od Postojne smo si privoščili krajši postanek, ki so ga nekateri izkoristili za kajenje in wc, drugi pa za prijeten klepet ali samo postavljanje na soncu. Tega ni nikoli preveč. Sledilo je še malo vožnje in prišli smo v Izolo. Tam so nam takoj razdelili sendviče, potem pa smo se kot vedno nerazdružljivi odpravili do plaže. Nekateri so se utaborili kar tam, ob morju, nekaj pa nas je šlo po svoje. Ne vem, kako so se imeli ostali, a jaz in nekaj prijateljev smo si zaželeli preveriti utrip Izole. Ni bilo slabo, sploh ne. Kot sem izvedel kasneje, je čas tudi tistim na plaži kar letel ob igranju šaha in taroka, nekateri so se celo toliko opogumili, da so brcali žogo. Seveda pa so bili med nami, nadobudnimi izletniki, tudi zagreti kopalci. Sam si nisem upal v vodo, saj sem bil že precej opit.

014
KRALJI
ULICE

S prijateljem sva šla jest v svoji režiji, tako da sva zamudila pico, ki so jo v času kosila priskrbeli kralji. Z vsemi sem se počutil zelo dobro, najbolj pa se mi zdi imenitno, da ni bilo nobenih prepиров. Vse, kar lahko rečem, je, da smo se imeli lepo in slišati je bilo veliko smeha. Edina pripomba bi bila, da bi nas na izletu lahko bilo več. Nekateri so se pritoževali tudi nad tem, da smo se prehitro vrnili in bi lahko na morju ostali dlje. Mene to ni motilo. Voditeljice izleta so ga zelo dobro izpeljale, ves čas so bile nasmejane in celo kopale so se. Preden smo se odpravili s plaže proti avtobusu, smo se večkrat skupinsko slikali – kot vsako leto, tako, za spomin. Okrog pol šestih popoldne smo prispeli nazaj v Ljubljano in še vedno sem bil dobre volje in zadovoljen z izletom. Takih izletov bi lahko bilo več na leto, predlagam tudi zimskega, na primer za božič.

Za konec pa še nekaj izjav udeležencev:

Andrej: Pod vodo se zelo dobro vidi, kdo je v kopalkah in kdo ne.

Andrej: Nekateri so se letos prvič umili.

Žigažaga: Utrujen sem se odpravil z izleta naprej na zanimiv večer.

Roberta: Dobro je pobegniti iz hrupne mestne gneče v romantično mesto ob morju.

Arne: Bil sem prvič na tovrstnem pikniku z novimi znanci in sem ga doživljal drugače kot druge iz moje zgodovine. Zame je bilo prijetno spoznavanje drugačnega življenja in pa tudi nova življenjska izkušnja. Bilo mi je zelo všeč in sem se dobro počutil ob hrani, pogovorih, športu.

Slavko: Imeli smo se v redu, bili smo malo v vodi in malo zunaj. Vesel sem, da je bilo lepo vreme in da sem si lahko posončil bele noge.

Monika: Zelo sem uživala na skupinskem izletu, predvsem sem bila zelo zadovoljna z udeležbo, in to kljub slabim vremenskim obetom. Voda je bila zame sicer premrzla, sem pa ujela še zadnje sončne žarke pred jesenjo.

Darko Oman

ŠPORTNI KRALJI

V sredo, 25. 8. 2010, je na poljanskem igrišču potekal turnir, imenovan Izhod, ki je bil neke vrste spremljevalni dogodek celotne istoimenske akcije. Ob 15.30 so se zbrale štiri ekipe, in sicer: Azilanti, Izhod, Bar Sonček ter domačini, Kralji ulice. Odigrali smo vsak z vsakim, šlo je za princip razlik(e) v golih ter seveda zmage. Sodila sta sodnika Irfan Beširevič ter Bizjak Boris - Bizi, sicer igralec Bara Sonček, ki je zaradi poškodbe sodil. Uvodno tekmo smo začeli Kralji ulice proti Baru Sonček, končala se je z rezultatom 1: 2. Drugo tekmo sta odigrali ekipe Azilanti in Izhod z rezultatom 4: 3, tretjo pa Azilanti in Bar Sonček z rezultatom 3: 0. Četrta tekma Kralji ulice proti Izhodu je bila končana z

rezultatom 1: 1, peta, v kateri sta se merila Bar Sonček in Izhod, pa z rezultatom 2: 2. Zadnjo tekmo Kralji ulice proti Azilantom smo okronali z rezultatom 6: 0. In zdaj še vrstni red: prvo mesto so dosegli Azilanti, drugo Kralji ulice, tretje Bar Sonček ter četrto ekipa Izhod. Po turnirju je sodnik Irfan izročil pokale in vsi smo se odpravili v bližnjo picerijo na zaslužen večerjo. Ekipa Kralji ulice se vsem zahvaljuje za udeležbo in podporo, seveda pa si želimo še veliko takih dogodkov na našem poljanskem igrišču.

Roman

BRAZILIJA, HERE WE COME

Dne 15.09. smo v Celju odigrali zadnjo tekmo pred odhodom v Brazilijo. Igrala je reprezentanca, ki bo tudi v Braziliji branila barve Slovenije in bo pokazala, da nismo to, za kar nas imajo, saj smo uigrana ekipa. To smo dokazali tudi včeraj v Celju, saj smo župana in njegovo ekipo premagali z rezultatom 3:2. Seveda nismo

igrali na polno moč, ker se šparamo za glavne tekme in finale v Braziliji. Hvala vsem, ki nas podpirajo in nam pomagajo, saj nam to veliko pomeni in bomo dokazali, da trud ni bil zaman.

Do zmage: Vili

foto: Anja Korek

POZITIVNE VIBRACIJE ŠTANJELA

Konec avgusta smo stene dnevnega centra spet ozaljšali z deli avtorja, ki se podpisuje kot M. R. Sklop slik, ki jih je razstavil, je naslovljen Štanjel in so, kot že ime pove, vezane na pokrajino. Ker je postala navada, da z avtorjem poklepeta, je bilo tudi tokrat tako.

1. *Kaj vam pomeni slikarstvo in kako to, da ste se odločili ustvarjati ravno na ta način?*
V prvi vrsti je to zame hobi, vendar precej več kot samo to. Po poklicu sem arhitekt, že pred študijem pa sem se zanimal za slikarstvo in se udeleževal različnih slikarskih delavnic. Ljubezen do slikanja me ni minila, tako da tovrstno delavnico spet obiskujem zdaj, v okviru univerze za tretje življenjsko obdobje. Slikanje mi pomeni svojevrstno sprostitev, pa ne samo to. Zdaj ko mi ostaja čas, ker sem v pokoju, me slikanje zaposluje, in to v pozitivnem smislu.

2. *V kakšni tehniki najraje rišete in kako je glede motivov?*
Ponavadi rišem akvarele, uporabljam pa tudi tempero in akrilne barve. Kar pa se motiva tiče: ko sem bil mlajši, še sploh ko sem se učil, sem risal tudi portrete, zdaj pa najraje pokrajino, ker rad zajamem tudi stavbno izročilo.

3. *Imate morda katerega vzornika, ki bi ga posebno izpostavili?*

Pravzaprav proučujem vse večje mojstre in se rad poglobljam v njihove izrazne načine. Tako namreč poskušam pridobiti od vsakega nekaj, če pa bi moral res izbirati, potem bi se odločil za Cezanna in simbolizem, ki mi je še najbliže.

4. *Ste morda že razstavljali in kako to, da ste se odločili to storiti pri nas, v našem dnevnem centru?*

Razstavljaj sem na Centru za socialno delo v Šiški pa tudi v Šentu, kjer delam kot prostovoljec. Tam in pa na fakulteti za socialno delo vodim slikarske delavnice, tako da sem se predstavil tudi tam. Zdi se mi pomembno razstavljati, predvsem zato, da ljudje vidijo tisto, kar jim imam pokazati. Slike naj ljudem nekaj dajo, na primer toplino in svetlobo, in za oboje upam, da izžareva iz mojih slik. Seveda na čim bolj tak način, kot je prej iz pokrajine. Rad prenesem ta vtis na ljudi, saj mislim, da deluje zdravilno. Že Kras sam po sebi spodbuja prijetne občutke in občutenje kulturne krajine je tu še posebno močno. Ta pokrajina je v bistvu zrasla v zares težkih razmerah, na kar bi lahko gledali tudi z nekaj simbolike; v najtežjih razmerah se po

foto: Tomislav Gruden - GTS

navadi izcimi nekaj izjemno lepega – v našem primeru zares močna kultura. Želel bi in tudi upam, da moje slike predstavljajo tisti del kulture, ki nas spodbuja, da ustvarjamo, pa čeprav v težkih okoliščinah, saj nam ravno to daje vedeti, da je v bistvu vredno živeti.

5. *Vaše življenjsko vodilo pa je ...*

Kot je rekel že Cezanne, mislim, da je v življenju potrebno veliko jasnosti, da vemo, pri čem smo, še sploh, pa nedvoumnosti pri soočanju z družbeno realnostjo.

Pripravila M. G.

FILMSKI FESTIVAL OTOK, IZOLA, 8. - 12. 9. 2010

foto: Žigažaga

Nekje tam, kjer je nekoč davno nazaj bil samo otok, kasneje pa se je morje spustilo, je nastalo čudovito mesto slovenske obale. Prav tam, v Izoli, se je odvijal letošnji filmski festival Otok, ki je trajal od 8. 9. vse do 12. 9. 2010. Na voljo in ogled so bili raznoliki filmi, ki sem si jih z veseljem ogledoval in jih sam v svoji glavi kasneje analiziral in preučeval. Na skoraj vsaki projekciji je bil tudi avtor, ki je svojo idejo analiziral skozi kulturo filmske produkcije in z gledalci delil svoje občutke ob snemanju filma. Namesto kave in zajtrka, sem zjutraj raje izbral

film, in se tako potopil v režiserjevo ustvarjalnost in kreativnost, ki se je neposredno izlivala na velikem platnu, enkrat na plaži, drugič v Kulturnem domu, tretjič na Manziolijevem trgu in naposled še v kinu Odeon. Sam menim, da so festivali, kakršen se je odvijal v Izoli, več kot dobri, predvsem za razvoj filmske kulture in umetnosti med ljudmi, tako tukaj na slovenskih tleh, kot v vsakem kotičku sveta, kjer širijo to čudovito kulturo. V spominu mi je ostal film Toto, režiserja Petra Schreinerja, ki se je odločil za vsaj zame neobičajne kadre, ki so izhajali iz človeškega obraza. Prav tako se mi je zdel zanimiv film Južnokorejca Lea Jisanga, ki namenoma v nekaterih odlomkih filma ni nastavil beline, da bi bile barve, take kot so, in so tako nastali nenavadni kadri, v katerih je bila v ozadju samo bela barva, na objektu kamere pa je bila barva pretirano rumenkasta. Kasneje je pojasnil, da je tovrstno barvno kombinacijo uporabil

zato, ker v budizmu bela predstavlja popolno bedo. Tudi film samo po sebi je vsebinsko resnično tragičen. Na ogled je bilo nekaj več kot 40 filmov, filmski festival pa sem zapustil nekoliko utrujen ampak navdušen. Zadnji dan se je zaključil s filmom Sanje črno bele mavrice, ki smo ga skupaj s snemalno ekipo snemali po celi Sloveniji in govori o diskriminaciji. Zmagovalni film letošnjega festivala je Govorilnica režiserja Muhameda Soudanija, ki je bil predvajan v torek, 14. 9. v kino Dvoru. Nad njim, predvsem zgodbo, sem bil naravnost navdušen in mislim, da si zasluži svoje slavje. Kot obiskovalec prvega filmskega festivala, na katerem sem bil prisoten ne le kot gledalec, sem domov prinesel mnogo idej, in veliko navdušenja, pa tudi utrujenosti in razmišljanja o tem, kako bi bilo filmski festival fino še kdaj ponoviti.

Žigažaga

KOLO=KOOL

V okviru evropskega tedna mobilnosti, ki je potekal od 16. - 22. 09., je skupina CIVITAS ELAN pripravila osnutek kolesarske strategije v okvirju MOL, ki jo je meddrugim predstavila na okrogli mizi 18. 09., na temo za čistejši in boljši promet v mestih. Ker se nismo mogli udeležiti, ne okrogle mize, ne kolesarske parade KOLO = KOOL, ki naj bi potekala istega dne po centru Ljubljane, saj je bila odpovedana zaradi slabega vremena in ne moremo podati svojega mnenja o dogajanju v mestni hiši, si bom vsaj sposodil kool naslov. Mislim, da bi bili kolesarji veseli, če bi se lahko več udeleževali v takšnih in drugačnih kolesarskih dogodivščinah, kjer bi se družili in imeli možnost predstavljati svoja unikatna kolesa in bi uganjali razne kolesarske vragolije. Ljubljana bi lahko postala kolesarsko mesto, število kolesarjev narašča. Bojda se nam obeta tudi uvedba možnosti izposoje mestnih koles, na mnogih različnih lokacijah, kar bi bilo za Ljubljančane zelo praktično, seveda upam, da bodo vsa večja slovenska mesta uvedla iste možnosti za svoje meščane. Kolo je prevozno sredstvo, s katerim lahko našo majhno Ljubljano prevozimo, skoraj na en mah, no vsaj v zelo kratkem času pridemo iz enega konca mesta na drugi. Torej iz tega lahko sklepamo, da je kolo prevozno sredstvo, ki je predvsem ekološko, ki zelo koristi vašemu zdravju in je praktično, saj ni potrebno izgubljati živcev z iskanjem in plačevanjem vsakodnevnega parkiranja, v glavnem je v več pogledih koristno urbano prevozno sredstvo. Ker se kolesarska sezona bliža koncu, mislim, da bi lahko MOL medtem poskrbela za prepotrebno novo kolesarsko infrastrukturo, saj so vozniki koles izpostavljeni mnogim nevarnostim, ko uporabljajo cestišča, ki jim niso namenjena, predvsem pa se to dogaja takrat, ko se kaj gradi in ni poskrbljeno za zasilni kolesarski obvoz, zato se je treba dostikrat znajti po načelu – znajdi se kakor veš in znaš! Tudi otroci bi se raje v šolo vozili s kolesom, vendar seveda starše preveč skrbi, saj se večina kolesarskih stez kar konča ali pa se morajo boriti z visokimi robniki. Tako se v šolo vozi samo 11% otrok, prevoz s kolesom, pa bi jih raje koristilo 33%. No, namesto, da bi razmišljali, kako izboljšati kolesarske poti, so podali »zanimiv« predlog novega zakona o prometu, ki meddrugim predvideva predpis o nošenju čelade za vse (zaenkrat je obvezna le za mladostnike do 14 let). Sicer naj neuporabo čelade ne bi sankcionirali s plačilnim nalogom, vendar pa pooblaščenca oseba lahko prepove nadaljnjo vožnjo kolesarju brez čelade (3.odstavek, 17.člena omenjenega zakona). Ne vem, zakaj odrasla oseba ne more sama presoditi, ali hoče nositi čelado ali ne? Zamislite si center stare Ljubljane, poln glav kolesarjev raznobarvnih oblik – groza! Če je že treba uzakoniti obvezno nošenje čelade, naj jo uzakonijo med vožnjo

izven urbanih naselij, pa tudi to ni potrebno. V letu 2009 je bilo v vseh prometnih nesrečah udeleženih 1249 kolesarjev, od tega je bilo smrtnih žrtev 18, hudo telesno poškodovanih je bilo 173 kolesarjev, 906 pa jih je imelo lažje telesne poškodbe. Med kolesarji se zgodi 83% nesreč v naseljih, najpogostejši vzroki pa so, vožnja v (po) nasprotni strani in smeri, neupoštevanje pravil o prednosti in neprilagojena hitrost. Res je, da dostikrat kolesarji ne upoštevajo prometnih predpisov, vendar so za takšne primere zakonsko določene sankcije. Vinjen kolesar bo deležen kazni od 180 do 950 evrov, ter pridržanje do streznitve, če prevozi rumeno luč bo plačal 120, rdečo luč pa 250 evrov. Enotna kazen 80 evrov, vas bo doletela, če ne vozite po kolesarski stezi, ali ob desnem robu cestišča, če se ne vozite v vrsti (se pravi, da se drug ob drugem veselo pogovarjate), če vozite brez rok na krmilu, če nimate nog na pedalih, če vlečete ali potiskate, oziroma se pustite vleči ali potiskati drugemu vozilu, prevažate predmete, ki vas med vožnjo kolesa ovirajo, prevažate drugo osebo (dovoljeni so le otroci do osem let, seveda v ustreznem sedežu), ter za vožnjo brez luči. Enotno kazen 40-ih evrov pa prejmete, če z nepravilnim parkiranjem kolesa ovirate promet, če se med vožnjo pogovarjate z mobilnim telefonom, ter če vozite v enosmerno ulico, kjer to ni dovoljeno.

Vsekakor morajo kolesarji upoštevati prometne predpise, opozoril bi pa tudi voznike motoriziranih vozil, naj bodo bolj pozorni na kolesarje, kajti velikokrat se nam dogaja, da nam jemljejo prednost, oziroma nas sploh ne opazijo. Deleži poškodb glave, glede na prometne udeležence nesreč so naslednji, med avtomobilisti je poškodb glave 48%, med motoristi jih je 13%, med kolesarji le 1%, kakor tudi med pešci. Komur je torej najpotrebnejša čelada, je razvidno v zgoraj navedenih dejstvih, zato močno nasprotujem obveznemu nošenju čelade na kolesu in podpiram morebitne proteste vseh slovenskih kolesarskih mrež, do katerih najverjetneje ne bo prišlo, so pa že v pogonu njihove pobude o izboljšavi v kolesarski infrastrukturi. Število kolesarjev se povečuje in MOL bi morala to prevozno sredstvo močno podpreti, saj bi jo večje število kolesarjev razbremenilo marsikaterih težav, na različnih področjih. Torej, vsi vsaj sem in tja na kolo, predvsem za zdravo telo in čistejše okolje. Upajmo, da se bomo v prihodnosti srečevali na kolesarskih paradah in se neobremenjeni z raznimi sankcijami vozili brez čelad. KOLO = KOOL!

Jean Nikolič

UNIVERZA POD ZVEZDAMI

foto: Mitja Lekar

Od četrтка, 12. avgusta, ko se je vse skupaj začelo, se vsak dan udeležujem delavnic Univerze pod zvezdami, kjer

na steklene predmete prenašamo razne umetniške zamisli. Na dveh delavnicah smo izdelovali maske iz lepljenega papirja, vodil pa ju je eden izmed brezdomcev. Predstavil nam je svoj projekt, in sicer tako, da nam je razložil zgodovino izdelave mask, povedal nekaj o njihovem namenu in tehnikah izdelovanja od začetkov do danes. Ustvarjanja sem se lotil predvsem z namenom, da zadostim svojim notranjim umetniškim potrebam in da se izrazim, pa tudi zato, da se

naučim in izvem nekaj novega. To je kot psihična terapija za notranjo rast. Pohvaliti moram tudi organizatorje tega projekta, ki so se potrudili in naj še naprej spodbujajo brezdomce k udeležbi.

M. Černigoj

foto: osebni arhiv

Sol in Koper:

KOPRSKA HAKUNA MATATA

monika.buhancic@kraljiulice.org

Slovenija ima 210 občin, od tega je 11 mestnih občin (MO), in Koper je mesto, ki ima svojo MO. Ko se peljete skozi Koper in si ga ogledate, lahko opazite, da je res lepo mesto in ima veliko novogradenj, za večino teh pa je odgovoren zadnji župan. Mislim, da mu tega nihče ne oporeka in mu niti ne more. Druga debata je seveda, koliko se je MO v tem času zadolžila, ampak če razmišljamo omejeno, imamo vsaj kaj pokazati. Vendar malokdo ve, da je Koper edina MO, ki ni poskrbela za svoje brezdomne. Pri nobenem vprašanju. Če brezdomni ne bi imeli Škofijske Karitas v Bertokih, bi bili popolnoma nepreskrbljeni in prikrajšani za vsakršno vrsto pomoči. Tu seveda ne štejem pomoči, ki so je deležni na pristojnem centru za socialno delo. Pa smo se dogovorile in združile v nekakšen klub, vse ženske, ki nam ni vseeno in ki se zavedamo, da bo položaj vedno težji in bo vedno več ljudi potrebovalo pomoč in vedno več bo brezdomnih (klasifikacija te besede je seveda mnogo širša od tistega, da je brezdomen samo tisti, ki spi v parku in vsem na oči). Socialna stiska v državi ni še nikoli tako zelo stiskala in davila, kot to počne zadnji dve leti. Vedno več je stečajev in propadlih firm, vedno več je ljudi, ki ostajajo brez dela, pa zato niso sami krivi. Nedvomno bosta Ljubljana in Maribor »pokasirala« največji kos socialno ogroženih, ampak tudi Koper ne sme ostati gluha za tihe krike po pomoči. Koper nujno potrebuje dnevni center (DC) in zavetišče za brezdomne. Zima se nezadržno približuje. No, na srečanju omenjenega kluba smo se prisotni zavezali, da bomo dali vse od sebe, da pomagamo Kopru, da ne bo rasel samo na lepo stran, tisto malo manj lepo pa bo nekako vedno pozabil. Vsak bo uporabil svoja poznanstva, svoja znanja in svoje področje dela. Prva ideja je že rojena in konec septembra pripravljamo okroglo mizo na temo brezdomstva. Seveda komaj čakam, da Vas bom v naslednji številki obvestila o tem in močno upam, da bom imela kaj konkretnega za poročati. Pomembnost DC v življenju uporabnika (katerega koli) se mi zdi neumno poudarjati, pa kljub vsemu moram za vse tiste, ki tega še ne veste ali ne razumete. DC je za brezdomnega pravzaprav dom. To je edini (ograjeni) prostor, kjer se lahko v miru usede, prebere dnevno časopisje, si skuha tople napitke ali pripravi obrok, ki bo tistega dne skoraj zagotovo njegov edini. Prav tako se tam lahko umije, stušira, obrije, lahko si opere in posuši obleko in si spravi na varno tisto malo stvari, ki jih ima v življenju. Med drugim je zelo pomembno tudi dejstvo, da je to edini prostor pod soncem, kjer ga nihče ne bo obsojal, saj bo med sebi enakimi.

Skupaj si bodo širili in gradili socialno mrežo, skupaj si bodo poiskali priložnostno delo, skupaj bodo počeli vse tisto, kar potrebujejo in za kar mislijo, da so takrat zmožni. Nihče od njih ne bo pričakoval čudežev in jih hotel krojiti po svoji lastni podobi ali prepričanju, kakšna naj bo brezdomna oseba, ki si »zasluži« pomoč. Vsak človek si zasluži pomoč. Pa četudi je to nekdo, ki ima malce drugačne poglede na svet, kot jih imate sami. Medtem ko se mi zavijemo v toplo puhovko in odhitimo domov, ko nas zebe, brezdomne osebe nimajo tega razkošja ... Že zaradi tega je pomembno, da imajo svoj prostor, kamor se bodo lahko zatekli pred mrazom in pred neusmiljeno burjo, ki pozimi brije do kosti. Če bi denimo na Koprskem imeli DC in zavetišče, bi se z lahkoto izognili zadnjim dvem smrtim med brezdomnimi. Obe sta bili rezultat tega, da niso imeli kje spati in so si med seboj »oddajali« zapuščene prostore. Ko je bilo pomanjkanje denarja za »najemnino«, je prišlo do prepiranja in pretepanja. Povsod v življenju obstajajo hierarhične lestvice ali lestvice pomembnosti, tako je tudi med brezdomnimi. Njihov boj za obstanek je še toliko bolj trd in še toliko bolj neizprosni, saj posedujejo bore malo in za tisto so pripravljeni pokazati zobe. Če pa bi vsi imeli možnost prespati v za to namenjenih prostorih in pod strokovno-laičnim vodstvom zaposlenih in prostovoljcev, boj na vse ali nič ne bi bil potreben. Potreb po strokovni pomoči in vodenju, ki ga nekateri potrebujejo, pa ne bom niti omenjala.

Trenutno v Kopru vlada zmeda in nihče ne ve, kaj bo jeseni. Pred tremi dnevi smo lahko vsi izvedeli, da zaradi nesporazumov pri nastajanju še dveh občin v Sloveniji (Ankaran in Mirna), lokalnih volitev 10. oktobra v Kopru verjetno ne bo. Vse skupaj se lahko po dosedanjih izkušnjah glede hitrosti in učinkovitosti sodnih mlinov zavleče tudi za kakšno leto. V MO Koper je 42.749 volilnih upravičencev in vsak bo moral ostati doma. Osebnostno mislim, da to nikakor ni način reševanja spora med Ankaranom in Koprsko, ampak globoko verjamem, da imajo tudi Ankarančani pravico povedati svoje glade lastnega kraja. Upam, da Vam lahko ob naslednjem druženju kljub vsemu povem, da so bile volitve tudi pri nas. Ne glede na to, kdo bo župan, pa mu sporočam, naj svoj socialni čut navije do konca in naredi nekaj za brezdomne. Bliža se namreč čas, ko nas bo EU prijela za uho in ugotovila, da nismo naredili ničesar od tistega, kar smo si obljubili (konec cestnega brezdomstva do leta 2015).

Hvala za vso elektronsko pošto. Vse dobro,

Vaša Biba

oblikovala: Monika Buhancic - Biba

KAJ VSE SMO DOŽIVELI NA IZ-HODU

Ljudje

Po sedemintridesetih dneh pohoda in skoraj 700 kilometrih se zdi začetek v Hrastovcu daljna preteklost. Na pot smo se odpravili, da obsodimo zapiranje v različne tipe ustanov proti volji ljudi. Nekateri so nam po poti očitali, da smo v svojih zahtevah preveč radikalni, da so zaradi varnosti posameznikov nujno potrebni tudi zaprti oddelki, da nekateri ljudje vendarle potrebujejo tako vrsto oskrbe, saj drugače ne gre. S prvo trditvijo se lahko popolnoma strinjamo. Naše zahteve so radikalne. Zahtevamo ničelno toleranco do prisile. Zahtevamo odpravo vseh prisilnih sredstev in vseh zaprtih oddelkov. Zahtevamo postopno prestrukturiranje in premik v skupnost vseh ustanov, ki smo jih obiskali.

Beda ljudi, ki smo jih srečali v ustanovah, nas je postavila v še bolj odločno pozo. Kar smo na poti videli, ni spremenljivo, še toliko bolj, ker poznamo druge rešitve. Nikakor se ne moremo strinjati s tem, da obstajajo v Sloveniji ljudje, ki živijo po zavodih od otroštva naprej. Ne moremo sprejeti tega, da se po dvorišču Radeč sprehajajo najstniki v lisicah. Ne moremo sprejeti dejstva, da so starši, ki živijo v zavodih, ločeni od svojih otrok in nasprotno. Ne smemo več dovoliti, da so ljudje za svoje delo plačani 0,35 evra na uro.

Med pohodom se je zgodilo veliko sprememb v razmišljanju o Iz-hodu. Če smo se na začetku večinoma pogovarjali o sistemskih spremembah, o pritisku na politiko, paradigmatiskih premikih v zdravstvu in sociali, so v zadnjih dneh vse bolj v ospredju praktične rešitve za deset stanovalcev, glavnih akterjev in herojev Iz-hoda. Jutranji prizor, ko smo odhajali iz Zavoda Hrastovec Trate na drugo etapo, se zdi skoraj neresničen. Ko smo ob 4:30 odhajali iz zavoda, sta dala Johnny in Zdravko tehniku roko in rekla: »Adijo, se vidimo čez en mesec.« Zdaj je zgodba popolnoma drugačna. Zdravko ne gre nikoli več v Hrastovec. Tja gre samo še po cote. Hoče v Ljubljano k bratu in očetu! Vsekakor je 36 let Hrastovca več kot preveč. Če je bilo Johnnyju na začetku povsod všeč in vseeno, kje živi, hoče biti zdaj svoboden in vsem pokazati pot k svobodi.

Ko smo iz Hrastovca prišli v Lukavce, se nam je pridružila Ramiza, ki že štiri leta čaka na preselitev v Ljubljano. Še vedno smo čakali, kaj bodo rekli Martinini starši. V mislih smo imeli tudi Darinko. Nismo vedeli, ali jo bodo starši pustili in ali bo pravočasno odpuščena iz bolnišnice.

Poleg petih ljudi, ki so živeli v Hrastovcu, smo bili na poti še drugi. Kot je rekel Johnny, je Vito tisti, ki največ govori. Z nami je bil tudi Nejc, glasbenik, ki je napisal himno Iz-hoda, pa Monika, glavna plesalka. Nika je ex uporabnica, ki se je odločila prehoditi celo pot za vse uporabnike. Tudi za sina, ki mu sama ne zna pomagati. Borut je zelo dober zagovornik ljudi, ki živijo v zavodih. Že takoj na začetku, ko je spoznal njihovo situacijo, so se mu njegovi problemi zdeli povsem nepomembni. Andreja pa je bila tečna, saj je kar naprej priganjala k sestankom. Na njih smo se pogovarjali o stvareh, ki so se nam zgodile na poti in v ustanovah. V Lukavcih se nam je pridružila tudi Marina, na določene etape pa so prihajali še drugi ljudje. Ko so prišli, so imeli občutek, kot da bi prišli v drugi svet. Po drugi strani pa smo imeli mi čudne občutke ob stikih z vsakdanjim življenjem. Martinini starši so dovolili, da se nam pridruži v Dornavi, Darinkine pa nam je uspelo prepričati, da se nam je lahko pridružila v Mariboru. Nestrpno smo pričakovali tudi Nejo; z zdravili je bil popoln kaos, ki ga je takoj spravila v red. Nekaj časa smo hodili v tej zasedbi. Iz Ljubljane so nam ves čas

pomagali Darja, Matjaž in Iva, za vikende pa so bili na Iz-hodu. V Grmovju sta se nam pridružila še Aleš in Mijo. Oba imata močno voljo in željo po tem, da se v njunem življenju nekaj spremeni. Tako kot ostali sta se bila pripravljena odpraviti na pot in zahtevati pravice za vse ljudi, ki živijo v zaprtih ustanovah. V Planini se nam je za stalno pridružil Matjaž, v Postojni pa še Staš, ki je naredil kar nekaj posnetkov. V Kopru je šel z nami na pot Zdenko, ki živi v stanovanjski skupini Val in bi se rad preselil v svoje stanovanje.

Na Iz-hodu nismo imeli niti pet minut časa zase. Ob štirih zjutraj je budilka zazvonila in četica je odšla na pot. Nekateri so ostali, da pospravijo za nami in pripeljejo na drugo etapo tiste, ki niso mogli hoditi. Ko smo prišli v neko ustanovo, smo se po navadi pogovarjali z osebjem, sledila je okrogla miza, kakšna prireditve, sestanek in ob polnoči spanje. Navadno smo spali po štiri ure na noč. Lahko rečemo, da je bilo vse skupaj čisto divje, noro doživetje. Ves čas smo bili na telefonih, treba se je bilo dogovarjati z mediji, poskrbeti za logistiko in podobno. Včasih se je zdelo, kot da gre vse narobe, pa se je zgodil neki preobrat. Dovolj je bilo že, da nam je kakšna okrogla miza dobro uspela in smo dobili nov zagon. Treba je bilo ohranjati dobro razpoloženje v skupini. Lahko rečemo, da nam je to kar uspevalo; včasih smo se malo sprli, ampak ni bilo večjih zamer. Dobro smo shajali med sabo.

Prisilni jopiči v Dornavi

Ko sta Borut in Zdravko šla s stanovalci Dornave na cigareto, je eden od njih močno brcnil nekoga v trebuh, stanovalka zavoda pa je nato začela kričati, da bo spet šel v prisilni jopič. Na njegovem licu se je videlo razočaranje in zelo hitro se je umiril. Ko jo je Borut vprašal, koliko jopičev imajo, je odgovorila, da so imeli včasih tri, zdaj pa imajo samo dva, ker je eden strgan. Na vprašanje, ali jopiče uporabljajo redno, je dobil pritrdilni odgovor. Ker se nam je zdelo, da je vklešnitev ljudi v prisilne jopiče nedopustna, smo o tem obvestili neko novinarko, ki je potem poklicala namestnika direktorja bolnice. Preden je začela intervju, ga je trikrat vprašala, ali je res pooblaščen za odgovore na vsa vprašanja in trikrat ji je zatrdil, da je. Vprašala ga je o prisilnih jopičih, odgovor pa je bil, da za to ni pooblaščen. Zdi se nam, da odgovor dovolj jasno pove, da se v Dornavi ti jopiči še vedno uporabljajo. Zakaj, pa nam ni jasno.

S kufri v mariborsko bolnico

Psihiatrična bolnica Maribor je bila prva postaja, za katero smo vedeli, da nas ne želijo sprejeti. Začudilo nas je, ko nas je ekipa RTV obvestila, da nas kljub temu pričakujejo. Razmišljali smo

naivno in se s potovalkami in vso prtljago odpravili v bolnico, kjer sta nas pričakala dežurni psihiater in dežurna sestra. Zdravko je dal psihiatru roko in ga takoj vprašal, kdaj bo hrana, on pa mu je odgovoril, da nima takih navodil. Že takoj so povedali, da so se pripravljene z nami samo pogovarjati, od njih pa nismo prejeli pričakovanega gostoljubja.

Podobno se nam je potem dogajalo po vseh bolnišnicah pa tudi po domovih za ostarele. Sprejeli so nas ravno toliko, da jih v medijih nismo prikazali kot zaprte ustanove, niso pa izkazali nobenega posebnega zanimanja za dezinstitutionalizacijo in razvoj skupnostnega duševnega zdravja. Tako gostoljubje, kot smo ga pričakovali, pa so nam ponudili posebni socialni zavodi, kjer so bile tudi diskusije zelo konstruktivne. Večinoma imajo že izdelane načrte, kako bodo odpirali nove bivalne enote.

Pokličite policijo!

V Šentvidu pri Stični smo imeli okroglo mizo o zagovorništvu otrok. Vse je potekalo kot po navadi, diskusija je bila zelo konstruktivna. Čez nekaj časa je Zdravko tiho prišel do Neje in ji povedal, da je Martina zbežala. Neja je stekla dol in jo začela iskati, medtem pa je Mijo na stečaj odprl vrata sobe, kjer je potekala okrogla miza, in zakričal: »Andreja, pokličite policijo!« Vsi so mislili, da se je Martini kaj zgodilo. Dodal je še: »Martina je pobegnila!« Potem smo vsi iskali Martino, ki je čez deset minut prišla nazaj s sladoledom v roki. Izkazalo se je, da je Zdravku povedala, da gre na sladolek in da pride nazaj. Tako je tudi naredila, ostali pa smo naredili paniko. Videli smo, da je tudi nas nekoliko obsedla ta skrbniška kultura. Martini nismo dovolj zaupali, po drugi strani pa smo hoteli poskrbeti, da bo z njo vse v redu. Martina nam je pokazala, da je bolj sposobna poskrbeti sama zase, kot bi mi radi zanj.

Veliko razočaranje v Planini

Planina je bila posebna zgodba, taka, ki je na poti nismo pričakovali. Ko smo se z zavodom pogovarjali po telefonu, so nam rekli, da otrok in zaposlenih tam ni čez poletje, namesto njih imajo turiste. Prosili smo jih, da bi se vsaj zaposleni prišli z nami pogovarjati na okroglo mizo, a so tudi to odklonili. Še več – kar sami so poklicali goste naše okrogle mize in jo odpovedali. Še preden smo prišli do vzgojnega zavoda Planina, sta se Darinka in Aleš, ki sta včasih tam živela, odločila, da nočeta tja. Že ob tem nam je bilo jasno, da je tam nekaj narobe. Na koncu sta vendarle šla. Ko smo prišli do zavoda, tam res ni bilo nobenega otroka in nobenega zaposlenega. Ko smo potrkali na vrata uprave, so bila zaprta. To je bila edina ustanova, ki se z nami ni bila pripravljena niti pogovarjati. Kljub vsemu smo imeli okroglo mizo v telovadnici, kjer smo spali. Slišali smo zgodbe ljudi, ki so pred nekaj leti živeli tam, z nami so bili kar štirje nekdanji stanovalci tega zavoda. Zgodbe so bile ganljive. Ko so jih pripovedovali, so jokali. Govorili so o različnih vrstah nasilja, ki so ga tam doživeli. Po koncu okrogle mize smo napisali odprto pismo, ki smo ga poslali medijem in objavili na spletni strani.

Zakaj so Martino ugrabili reševalci in zakaj bi moral Zdravko zaradi vročine na psihiatrijo?

Martina ima goste rjave lase in velike rjave oči. Veliko se smeje, včasih rada nagaja in zabava ljudi. Martina tudi veliko spi in počiva; lahko zaspi kjer koli in po navadi pade v zelo trden spanec. V Idriji je čez dan zaspala v avli gimnazije, kjer smo prenočili. Mimo je prišel neki moški, ki se je ustrašil, da je v komi, zato je poklical reševalce. Kljub prepričevanju vseh prisotnih, da je to zanjo običajno in da spi zaradi prevelikega odmerka zdravil, niso nikomur verjeli. Martino so odpeljali v zdravstveni dom.

foto: Vito Flaker

foto: Vito Flaker

Z njo je šla Darja, za njima pa je prihitela še Andreja. Ko se je Martina čez čas zbudila, je povedala, da je šla spat. Zelo se je razjezila in začela preklinjati zdravnico in reševalce. Motila jo je tudi infuzija, ki so ji jo dali po nepotrebnem, zato si jo je kar sama povlekla ven. Zdravnica še vedno ni verjela, da je z njo vse v redu, zato je poklicala dežurnega psihiatra v Idrijo. Po pričakovanjih je ta povedal, da se od takega odmerka tablet ne spi, na srečo pa je rekel tudi, da Martina ni za k njim. Zdravnica se je na koncu odločila, da mora v Ljubljano na nevrologijo. Tam sta z Darjo več kot tri ure čakali na nevrologa, pri katerem pa sta bili le minuto in pol, da je Martina razložila, kaj se je zgodilo. Zdravnik se ji je samo smejal. Z rešilcem so jo pripeljali nazaj v Idrijo, kjer je večji del noči igrala monopoli. Zdravko je visok sivolas gospod, ki malo govori. Najpogostejše iz njegovih ust slišimo: »Ljubljana, Ljubljana, šel bom k bratu v Ljubljano.«

Proti koncu naše poti je Zdravko dobil vročino. Ker je rekel, da ga nekaj stiska tudi v pljučih, smo ga peljali v zdravstveni dom. Tam so ugotovili, da ima zgolj povišano temperaturo in da mora počivati, naslednji dan pa bi ga bilo treba peljati na ultrazvok. Zdravnica je predlagala, da bi se za eno noč spočil na psihiatriji. Zdravko se je s tem takoj strinjal, samo da je postelja. Na srečo je vmes posredovala Neja. Zakaj bi človeka, ki ima vročino, hospitalizirali v psihiatrično bolnico? Nekoga brez institucionalne kariere nikoli ne bi poslali na počitek v psihiatrično bolnico. Če že kam, potem v splošno. Na koncu so se dogovorili, da gre Zdravko za eno noč na infekcijsko kliniko. Neverjetno, kako nalepka duševne bolezni vpliva tudi na somatsko medicino. Ni nam jasno, zakaj splošni zdravniki najprej pomislijo, da je treba poklicati psihiatrijo, če pride k njim nekdo s to nalepko. Verjetno menijo, da se je pač treba prepričati na vseh koncih, tudi pri psihiatrih, ki sicer ne vedo prav veliko o telesnih boleznih, vendar tudi o duševnih najbrž ne prav veliko več.

Andreja Rafaelič

Gostujoči kolumnist:
Jean Nikolič

I FEEL SLOVENIA

foto: MG

020
KRALJI
ULICE

Prav zanima me, koliko poštenih državljanov dandanes z vsem srcem čuti slogan, ki promovira ljubo nam Republiko Slovenijo. Bržkone je v prvi vrsti turističnopropaganden, a kaj ko si mi, državljani te prelepe države, po mojem mnenju trenutno ne moremo poustvariti tega famoznega *feelinga*. Kako prijetno se je včasih slišalo, ko je zazvenelo naše bivše, ponosa polno geslo NA SONČNI STRANI ALP. Čeprav nismo imeli nič manj družbenih težav in različnih afer kakor danes, je v nas vedno vnesel občutek velike etične, moralne vrednosti, v nas se je vsekakor vedno prebudil narodni ponos. Da se ne bi narobe razumeli, Slovenci smo še vedno zelo ponosen narod, vendar nas pomanjkanje blagostanja in razne udarne novice, ki so postale stalnica in skozi katere se kakor utrjeni borci igmanskega marša prebijamo skozi, vsaj že dve, kakovostnega razreda ekvivalentni vladi silita v stanje apatičnosti in nejevere v može in žene, ki vodijo oziroma so vodili našo komaj polnoletno državico, ki jim je dajala možnost krojiti jo po svoji volji kakor otroka, ki brezpogojno zaupa odraslemu. Koliko črnila je bilo prelitega in koliko ga še bo, preden bo kdo odgovarjal, da se bo Slovincem povrnila vera v vodilne ljudi?

Prav neverjeten je vsakodnevni dotok informacij, ki kakor lahar ruši ljudsko upanje v boljši jutri, leta tečejo, stanje pa ne ostaja niti isto, temveč se nezadržno slabša. Nedopustno je, da podjetja, ki so bila rentabilna, v slabih štirih letih padajo kot domine in so pripeljana na rob obstoja, zaposleni pa so pahnjeni na rob prepada in lahko samo nemočno gledajo vanj, odgovorni za to pa vsaj za zdaj še ne odgovarjajo za svoja dejanja. Poslušamo besede, kot so kupna moč je padla, recesija in podobno, kaj pa čas konjunktura? Če bi vodilni več vlagali v razvoj infrastrukture, ne pa samo v povečanje proizvodnje, bi bilo stanje bržčas boljše. Nočem se do potankosti spuščati v določene nepravilnosti, če že ne celo kazniva dejanja, lahko pa si pogledamo nekaj dogodkov, ki so polnili časopisne strani. Trenutno je seveda zelo aktualen Vegrad, zato na Hildino žalost ne morem mimo tega. Za predjed vam ponujam delček nagovora ge. Tovšakove na Vegradovi spletni strani. »Ponosna sem, da je Vegrad trdno podjetje, ki se ne boji sprememb: razvoja novih programov, prilagajanja novim izzivom. Naši poslovni rezultati dokazujejo, da smo na poti tja. Visoko! Brez vrtoglavice. S trdnimi temelji pod nogami.« Verjamem, da so temelji, po katerih se sprehaja ga. Hilda, zelo trdni, tudi tla pod nogami nekaterih vodilnih ljudi v podjetju so menda zelo čvrsta, vprašati pa je treba družino tragično preminulega delavca, kakšni so materialni temelji družine po škandalu, ki so ga morali pretrpeti. Denar, ki so ga trgali zaposlenim od plač, je enostavno izpuhtel neznano kam in v poštenu pravni državi ga nihče ne more izslediti. Pa kaj še? Najhuje pa se mi zdi, da zaposleni v demokraciji ne smejo podajati svojih mnenj medijem, saj bi se že našel neki banalni razlog za prenehanje delovnega razmerja. Že ptički čivkajo o menda dogovorjenih visokih ponudbah gradbenih podjetij na javnih razpisih in z zelo malenkostnimi razlikami v denarnih zneskih, zato mora država presežke plačati z davkoplačevalskim denarjem. Vsi smo slišali za akcijo Čista lopata. In potem se sprašujemo, od kod vse to bajno premoženje določenih srečnežev, ki močno presega njihove že tako bogate menedžerske plače. Nočem biti krivičen, zato se spomnimo še Preventa, vendar je zgodba že tako ali tako vsem znana in ne

bom razpredal na dolgo, saj vas bom začel dolgočasiti. Imeli smo tudi afero Patria, v igri je bila Mura, pa rekordni stečaj Elana, prihaja Merkur, ki ima menda tisoč zaposlenih preveč ter sto milijonov primanjkljaja. Presenečenje pa je aretacija g. Prijatelja, ki seveda ni kriv. To je »vsekakor« politični konstrukt – politika kroji ta proces, ker je opozarjal na nepravilnosti v vladi. Če bi bilo to res, bi bila celotna opozicija v zaporu, da ne omenjam bivšega koalicijskega ministra, ki je odstopil iz enakega razloga, namesto da bi odstopil njegov strankarski kolega, toda njegovo poslovanje je bilo seveda »spet« transparentno, dejstvo pa je, da je stranka izgubila volilno kredibilnost. Opravičujem se podjetjem, ki spadajo v isto ligo, pa sem jih v trenutku navdih izpostavil. V parlamentu na primer že štiri mesece potekajo žolčne debate o tem, kdo je naščuval pijane študente (levica ali desnica), da so izvajali nasilje nad njim dragim poslopjem parlamenta, ki je medtem seveda že sanirano, »sklepa« pa jim še ni uspelo sprejeti (?), se pravi, da jih bolj pomembne teme, nujno potrebne obravnave, dolgočasijo, saj je po navadi sejna prisotnost v parlamentu zelo nizka. Prihajajoče volitve mi v glavi rišejo podobo izpolnjevanja loto lističa, saj je vseeno, kaj obkrožiš, ne koncu je vedno isti rezultat. Čista loterija, nič ne dobiš! Favoriti, vsaj v večini večjih mest, so vsem znani in glavne stranke so v boj poslale marionetne kandidate(ke), prepotrebne promocije, glavno orožje pa hranijo za naslednje strankarske, morda celo predsedniške volitve. V bistvu razumem le upokoјence, ko volijo svojo stranko, saj so konec koncev, logično, stranka upokoјencev. Kdor koli bo prišel na oblast, se za nas, »navadne« državljane, ne bo veliko spremenilo, saj imamo občutek, da živimo v dveh pravnih državah. Ena je njihova, kjer nihče ne odgovarja za svoja dejanja, se pravi hiranje države, druga pa naša, kjer plačujemo za vse svoje in tudi tuje grehe brez pardona. Izbiramo najboljše med najslabšimi, živimo v državi, kjer vladajo korupcija, nepotizem, prazne obljube, kjer so politični kandidati isti, kot so bili v času rojstva Slovenije, enostavno ni prostora za nove obraze. Vse skupaj me malo spominja na komunizem, kjer so se politične osebnosti udelestvovali v krojenju bivše države od konca 2. svetovne vojne in vse do svoje smrti. Sprašujem se, kdo je v tej državi vreden ljudskega zaupanja, kajti to presega zmožnosti enega človeka, tu je potrebna skupina zaupanja vrednih ljudi, ki bi dobrobit države postavili pred svojo. To bi bila fantazija! V glavnem, vodilni može in žene bodo vedno poskrbeli za svojo korist. To me v bistvu ne moti, kajti zoper to ni rešitve, želim si le zmernosti ali vsaj kanček pameti pri nečednih poslih, se pravi tajnosti, predvsem pa sposobne vodilne superstrukture, ki bi bila sposobna ustvariti nekaj, nekaj da nam zbudi nasmeh, kajti poln ku ... (lahko bi bil kufer, pa ni) imamo gospodarstvene infantilnosti in z njo povezanih novic, ki nam neprestano utrjujejo možgane, in to toliko, da je že neverjetno, da za vse domnevne nepravilnosti nihče ne odgovarja. Na Kitajskem bi viselo že pol menedžerjev, v Veliki Britaniji pa bi različni politiki že zdavnaj odpadli s političnega drevesa.

Sklenem lahko le z besedami, da trenutno stanje kaže na to, da je vseeno, katera stranka bo sestavljala prihodnjo koalicijo, dogajala se nam bodo enaka sranja, politika bo še vedno postavljala kipe na direktorska mesta in nas ne bo nič več presenetilo. Glede slogana pa predlagam spremembo: I FEEL TWO SLOVENIAS.

foto: osebni arhiv

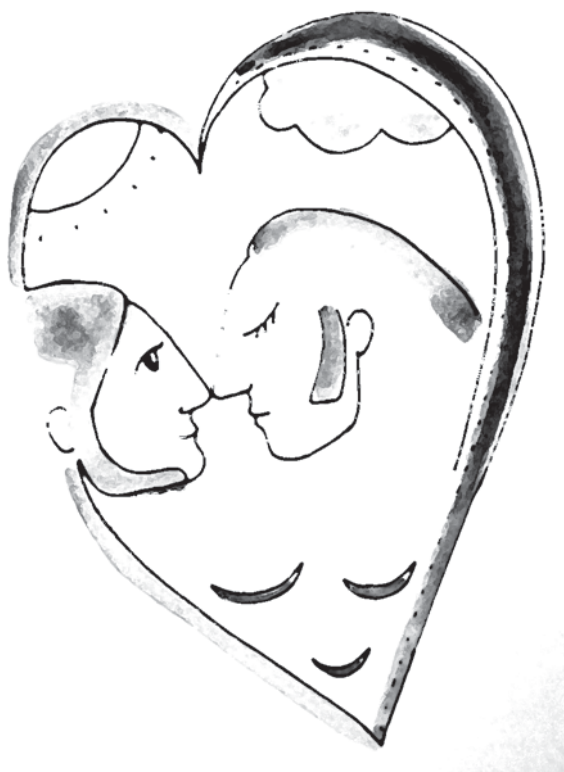
Pamflet:

ZAKAJ PA VI NIMATE SATELITSKE ANTENE ZA UŠESI?

AMERIČANI IN SVET

Preboleli smo kar nekaj ameriških vojn, od britansko-falklandske, kjer so Američani pomagali, do Reganove agresije na Granado, Panamo, zgubili so samo vietnamsko. Danes je vojna popularna, Obama je dobil Nobelovo za morijo v Afganistanu. Že v 60. letih so govorili, da bo ameriški predsednik katolik, pa sta bila Kennedy in Reagan, potem so se zgražali jastrebi iz Texasa, kaj če bo Ženska ali Jud. No, pa je končno neki temnopolti musliman. Napake ameriške nejasnovidne politike so na dlani: Rusi so se borili proti talibanom v Afganistanu, ko so jih Američani podirali, sedaj jih tolčejo, napaka Gorbačova pa je, da je dopustil razpad varšavskega pakta. Samo humaniziral bi ga in posodobil, pa bi bilo. Sedaj je, kar je: združena Evropa dveh hitrosti. Tudi Rusija ni več, kar je bila, šteje le denar, zaslužen na kakršen koli način. Sramota za delavne, bolne ali invalide. Težko odkrijejo krajo otrok, postajamo sindrom Italije, kjer ima mafija svoje lovke, v Jugi je podobno, potem pa še govorijo, da niso hoteli še več. Že tako so imeli vsega dovolj, s senzacijami pa samo ustvarjajo javno mnenje. Kdo se še spomni Vučka in bratstva in enotnosti? Za Ameriko smo takrat potrebovali vizum in še vprašali so te, ali si rdeč, po državah tretjega sveta pa je bil jugopasuš dober, boljši kot kateri drugi, evropejski. Naj končam z ljubljanskim retroslengom: »Take mamo.« A temu se reče vdanost v usodo, pohlevnost.

Črtomir Clonsky

Veliki kralj Roman
in Mali kralj Žigažaga

KRALJ IN KRALJ

VELIKI KRALJ

KO GLOBOKO POGLEDAM TE,
SE MI ZAZDI,
DA LEPŠEGA OD TEBE NI.
ZA KRALJICE MI MAR NI,
KER VEDNO MOJ SI TI
IN VEDNO OB MENI SI.

MALI KRALJ

OB TVOJEM POGLEDU SEM ZNOREL,
KRALJICE PRASICE NIKOLI NE BI IMEL,
KER TVOJ TIČ BOLJ ME JE RAZVNEL
IN ME GLOBOKO PREVZEL,
ZATO SEM SI GA BOLJ ŽELEL,
NAVSEZADNJE PA SAMO ŠE HREPENEL.

Tanja San in Muzza

KRALJICA IN KRALJICA

KRALJICA

ZAKAJ ŠTEJEŠ MOJE KVADRATKE IN UPADÉ MOJI STRANI?
ZAKAJ TRDIŠ, DA FRANCOSKI VOLKSWAGEN NI DOVOLJ DOBER ZATE?
SANJAJ ME.
ZA SPREMEMBO.
LAHKO ME SANJAŠ, KAKO BORDAM.
LAHKO ME SANJAŠ, KAKO TE POSILJUJEM Z ZAKUHANIM VINOM
IN TE PROSIM ŠE ZA TVOJE KLINČKE.
PRI MENI JE VSE NA MOJI STRANI, SAMO MENE NI.
ČE BI BILA FRANCOSKI JAZZ ... BI PASALA OB JUTRIH?

KRALJICA

SEVEDA BI.

PROJEKCIJA FILMA SANJE ČRNOBELE MAVRICE

3. septembra proti večeru sem bil povabljen v Domžale, kjer smo znotraj povabila predstavili film Sanje črno bele mavrice. Film sam zase govori o diskriminaciji na slovenskih tleh. Pred začetkom je vsak izmed soustvarjalcev povedal kratko misel o nastanku filma, potem pa se je odvil skoraj črno beli film, ob katerem je nekaj občinstva samo zmajalo z glavo nad njegovo vsebino. Predvajal se je tudi v sklopu filmskega festivala KinoOtok v Izoli, 12. septembra.

Žigažaga

022
KRALJI
ULICE

ZIRKUS

Skupina Zirkus se je predstavila 31. 7. pozno zvečer na Trnfestu. Dobitniki lanskih nagrad MtvAdria so z energičnim nastopom preplavili in obnoreli občinstvo Trnfesta. Občutki ritma, eksotike in elektronike. Če bi jim res lahko prepisal elektronsko zvrst, potem bi lahko dodal, da je mešanica eksotične, energično razgibane in polne, vsekakor pa malo drugačne glasbene zvrsti.

Žigažaga

IN MEMORIAM: FERDINAND KOSI

*Mlad si se odrekel imenu, ki si ga sedaj hotel nazaj.
Živel si kot v filmu, ko si enkrat v njem, ni poti nazaj.
Glavni igralec mora umreti, da vidimo kraj.
Poznal veliko si ljudi, ki vidijo že raj.
Ne dejanja, le izkustva kažejo, da živeti je kaj.
In dokler spraševal si se, koliko in kdaj,
pozabljal si, zakaj, nekdo in kdaj.*

Ferdinanda poznam polovico svojega življenja, z njim sem bil veliko manj kot kdo drug, a sva tisto malo časa preživela kakovostno. Glede na okolico je bil dober po srcu, rad se je dvignil nad dnevno rutino in pokazal tisto globlje v sebi. Zaradi svoje suverenosti, ki je bila velikokrat napačno razumljena, je ljudem dal, kar so hoteli. Če bi bili kdaj v njegovi sobi, bi ga razumeli, saj je bila njegovo ogledalo. Če sem bil na obisku, sem vedel, kaj počne, kaj premišljuje in kako se počuti. Da ne pozabim omeniti, da je bila tam vselej vsaj polovica ljudi, ki jih je srečal v življenju. Skratka, podobno kot v njegovi sobi se je v njem vedno našel prostor še za koga. Z njim smo izgubili veliko neizrečenega, vendar pa – ali ni vedno tako? Zato pa lahko gojimo zrečeno in ne pozabimo.

Tomislav Gruden - GTS

DANIEL KEHLMANN: SLAVA (ROMAN V DEVETIH ZGODBAH)

Pričujoča knjižica je na slovenskem tržišču izšla pri založbi Beletrina v zbirki Žepna Beletrina in v okviru projekta Ljubljana, svetovna prestolnica knjige 2010/Knjige za vsakogar. Sicer nas pisateljevo tretje in v nobenem primeru najboljšo delo popelje v banalnost človeka, življenja in slave. Lahko bi ga prenaslovili tudi v Slava na devet načinov oziroma Devet načinov slave.

V njem avtor obravnava dogajanja vsakdanjega življenja z vsemi njegovimi naključji in posebnostmi, kjer sta stopnja odzivnosti in interes glavnih likov vodilni in vstopnici za cilj, ki so mu vsi skupaj namenjeni in določeni – mnogi samo kot žrtev, pa čeprav golo banalnih okoliščin, ki bi jim brez trohice humorja in ironije (lepega cinizma) že davno podlegli in bi ji lahko rekli tudi slava.

Peter Pitambar Pangerc

foto: Peter Pitambar Pangerc

023
KRALJI
ULICE

PANČ, FESTIVAL STAND UP KOMEDIJE, 22.— 25. AVGUST, LJUBLJANSKI GRAD

Kot ljubitelj smeha in stand upa sem se tudi letos udeležil Panča. Štiri večere po več kot uro smeha – kdo bi se tega branil? Še posebno če omenim samo nekaj nastopajočih: Vinko Šimek - Šraufenciger, Klemen Bučan, Miki Bubulj, Boštjan Gorenc – Pižama ... nepoznana hrvaška stand up komedijanta ter ne nazadnje Marina Orsag. Seveda ne smem pozabiti na Vida Valiča, ki me je prijetno presenetil, saj je imel tokrat sveže in celo po vsebini smešne tekste in ne samo mimiko. Večina nastopov je govorila o medsebojnih odnosih. Moram pa izpostaviti, da me je malo razočaral Miki Bubulj, kot ga je napovedal Težki, edini Bosanec brez ič-a. Od njega sem pričakoval več. Izjemno dober je bil Vinko

Šimek, legenda slovenskega stand upa, ki je to počel še v rajni Jugoslaviji. Ne smem pozabiti niti Klemna Bučana in Pižame, ki me zmeraj nasmejeta do solz! Seveda pa ne morem niti mimo edine ženske, ki se je prikazala na odru, Marine Orsag. Skratka, užival sem v vsakem nastopu, naj pa omenim, da sem imel tudi sam svojih pet minut na Panču. V primeru slabega vremena so predstave namreč potekale v Cvetličarni. Predstavljajte si 500–600 ljudi nagnetenih v dvorani brez klime! Potili smo se kot prašiči na ražnju. Tudi naslednji večer je bilo turobno vreme, tako da sem se spet odpravil proti Cvetličarni. Napaka! Predstava je bila na Ljubljanskem gradu. Tako sem prisopihal na grad, da sem zmotil trenutno

foto: Miki Bubulj

nastopajočega, ki je zahteval aplavz zame! Predstavljajte si mojo zadrego, ko mi ploska taka množica ljudi, pa vendar se vsemu navkljub že veselim naslednjega Panča. Toplo vam priporočam, da ga tudi vi ne zamudite!

Marko Nakrič

KOMEDIJA POD ZVEZDAMI, 26.—31. AVGUST, LJUBLJANSKI GRAD

foto: Manuela Anzur

V okviru festivala so bile odigrane naslednje predstave: Nesrečno razmerje, Fotr, Kolumbovo jajce, Krpan vs. Brdavs in Ona + On. Prva predstava (Nesrečno razmerje) govori o paru, ki

je nezadovoljen s svojim razmerjem, zato vsak po svoje iščeta uteho prek internetnih posredovalnic. Oba si seveda izmislita lažni identiteti – on je Magnifico, ona pa, ne boste verjeli – Silvija. Na koncu se izkaže, da v bistvu varata drug drugega s samim seboj, kar privede do srečnega konca in ponovno vzbudi ljubezen med njima. Fotr, monokomedija Lada Bizovičarja, je daleč najboljša predstava letošnjega festivala. Govori o soočenju s starševstvom, vse od trenutka, ko izve, da je njegova punca noseča, do poroda in težav z novorojenčkom, izbiri imena ... Moram priznati, da me je Bizovičar prijetno presenetil, saj sem pričakoval

slabšo predstavo. Kolumbovo jajce je povprečna monokomedija, ki te na trenutke zelo razočara! Navdušila pa me je Krpan vs. Brdavs, ki predstavlja sodobno verzijo Martina Krpana. Ta se odvija v gostilni, kjer Krpan na koncu napije Brdavs, ki kot musliman ne bi smel piti. Ona + On me je razočarala, saj sem od tako uspešne predstave pričakoval malce več. Pozabil pa sem omeniti monokomedijo Čefurji raus, ki je na mojo žalost odpadla. Sicer sem jo že videl, ampak tako dobre predstave se enostavno ne moreš nagledati!

Marko Nakrič

POGLED NA SVOBODO SKOZI IŠKO OKNO

Prvi teden na Igu je bil zame najbolj grozen. Ko sem zjutraj odprla oči, nisem dojela, kje sem. Šit! Pripor Ig. Kaj mi je bilo tega treba? Tisoč vprašanj, nobenega odgovora. Domačo posteljo sem zamenjala za škripajočo železno in te rešetke. Joj! Dokler ti ne vzamejo svobode, ne veš, kako je. Po glavi so mi šle vse žive misli. Pa otroštvo, ki je bilo tako lepo. Zakaj sem to delala? Kako mi je zdaj žal! Ampak za jok je prepozno, za obžalovanje tudi. Zdi se mi, da mi je življenje spolzelo iz rok. Iz tal pobiram črepinje in poskušam sestaviti nazaj vse tako, kot je bilo, pa ne gre in ne gre. Kaj je sploh smisel življenja? Jaz ali družina, mogoče otroci? Tega res ne vem in ne vem niti, ali bom sploh kdaj izvedela. Je tukaj res vsem tako težko ali je samo meni? Zlahka prepoznaš obraze, tiste obraze, ki strmijo v zid. Le kaj ob tem mislijo, o čem premišlujejo? Mogoče o fantu, ki je daleč nekje, o otroku, ki sprašuje, kje je mami. Breme je pretežko, ne vem, ali bom to zdržala, ne vem, ali mi bo uspelo. Upam. Upanje umre zadnje. Mami, oči, žal mi je, vedno sem vaju imela najraje. Ne se sekirati zame.

Pripornica

Roberta Jasikonyte

024
KRALJI
ULICE

INTERVJU S ŠTUDENTKAMA ETNOLOGIJE IN KULTURNE ANTROPOLOGIJE

Spoznali smo se med njunim opravljanjem prakse v Dnevnom centru Kralji ulice.

Kralji ulice: Zakaj sta se odločili za opravljanje prakse v dnevnem centru?

Katja: Z društvom Kralji ulice sem bila seznanjena že prej, pa tudi sama kdaj pa kdaj kupim izvod časopisa Kralji ulice. Družbeni pojav brezdomstva me je vedno zanimal, tako da sem se zaradi tega odločila, da opravljam prakso v dnevnem centru.

Anja: Po ulicah Ljubljane sem vedno srečevala prodajalce časopisa Kralji ulice, zato me je zanimalo, kako to društvo funkcionira in kaj ponuja brezdomcem.

KU: In kaj sta se novega naučili?

K: Predvsem to, kako društvo deluje, kaj so njegovi cilji, kako pomagati brezdomnim oziroma socialno ogroženim, kako jih vključiti (nazaj) v družbo. Poleg društva Kralji ulice pa sva se seznanili tudi z delovanjem društev Stigma in Altra.

A: Izvedela sem predvsem to, da ne gre le za prodajo časopisa in trenutni zaslužek, ampak jih poskušajo ponovno integrirati v družbo. Tiste, ki so zainteresirani za to, zaposlijo v okviru društva, nekaterim priskrbijo stanovanja, ki jih ima društvo najeta, poleg tega pa se vsak dan družijo v dnevnem centru, kjer imajo zajtrk in različne organizirane delavnice.

KU: Kaj je antropologija?

K: Antropologija se ukvarja s človekom kot individuumom, s človekom kot delom

narave in sestavnim delom družbe.

Bolj kot na skupine se osredotoča na posameznika.

KU: Kaj bi povedali na temo brezdomstva z besedami vajinega študija?

K: S temo brezdomstva se antropologija do sedaj še ni posebno ukvarjala. Sicer se antropologi ukvarjajo s socialno izključenimi, vendar se pri nas (še) niso specifikirali na temo brezdomstva. S tem se je več ukvarjala sociologija.

A: Brezdomstvo bi lahko razumeli kot način življenja kljub temu da gre za socialno izključenost. Nekaterim ta način življenja odgovarja in ne težijo k temu, da bi se ga »rešili«. Iz smeri antropologije bi tako lahko proučevali način življenja brezdomcev. Z opazovanjem z udeležbo bi lahko antropolog proučil, kako brezdomni živi in kako se vključuje v družbo. To je tudi osnovna metoda antropologije.

KU: Vajini osebni mnenji o brezdomcih?

A: Mislim, da jih družba prevečkrat obsoja in jih označuje za brezdelneže. Ko sem poslušala različne zgodbe, pa sem ugotovila, da so bili nekateri že v mladih letih obsojeni na revščino. Danes so družbene zahteve prevelike, predvsem s finančnega stališča, da bi posameznika sprejeli v družbo, ne glede na njegov status.

KU: Kakšen primer prevelikih družbenih zahtev?

A: Mislila sem predvsem na finance in statusne simbole. Danes družba da veliko na to, kako si oblečen, kakšen avto voziš

foto: Peter Pitambar Pangerc

in kje stanuješ, manj pa na osebne lastnosti človeka. To sicer ne velja za celotno moderno družbo, mislim pa, da to mišljenje prevladuje med večino prebivalstva.

KU: Imata kakšen nasvet za kralje ulice?

A: Žal sem premalo časa opravljala prakso pri kraljih ulice, da bi lahko ocenila njihovo delo in jim dajala nasvete. Moram povedati, da sem zadovoljna s tistim njihovim delom, s katerim sem se seznanila.

K: Strinjam se z Anjo. Praksa je trajala premalo časa, da bi jim dajala nasvete. Mislim pa, da bi se ljudje morali bolj zavedati tega, da je veliko lažje pasti po družbeni lestvici kot povzpeti se po njej. Jutri si lahko tudi ti kralj ulice.

KU: Najlepša hvala za intervju.

Peter Pitambar Pangerc

Gogijeva kolumna:

SAM

Sam! Vedno in povsod sem bil sam, in to ne glede na prijatelje ali sovražnike. Še vedno sem sam. To boli v srcu in duši. Verjetno boste znanstveno dodali, da sem si za to kriv popolnoma sam. Ja, sem! Prekleta res pa je, da me to spoznanje neizmerno boli v srcu in duši. Nimam družine ne otrok, imam le svojo bedasto osebnost. To ajnfroh ni lepo spoznanje. Velikokrat sem že napisal, da vsak dan vlagam ogromno truda, da ga kolikor toliko dostojno preživim oziroma da se mi ne strga. To je živa, ta hip zapisana resnica. Verjemite, mojega življenja si niti v sanjah ne morete predstavljati, kaj šele, da bi ga živeli. Svetoval bi vam, da ne naredite niti enega samega koraka v smeri moje poti. Z eno besedo je to PEKEL z ogromno bolečin. Jaz ga še vedno preživljam in ob tem nisem niti po pomoti srečen. Sem le starejši in prekleto utrujen, tako zdravstveno kot tudi psihično. Recimo, da se lomim po kosih. Lepega dneva, ko se bo zlomil zadnji delec, se bom ajnfroh sesul. To ni niti približno lepa slika.

Sem pač, kar sem, slaba tolažba, a tolažba je le. Poglejte: zapit sem do samega amena in ob tem še zadrogiran vsake toliko časa. Vem, da ste se avtomatsko vprašali, zakaj to počnem. Odgovor je preprost – zaradi samote in spominov, ki v samoti kar vrejo iz notranjosti moje duše. Takšnega počutja vam niti v sanjah ne priporočam. Vem, da vas ogromno misli, da nakladam. V redu, potem pa preizkusite! Bodite sami, in to tako enih 35 let, pa mi potem javite, kako je takšno življenje lepo. Verjemite mi na besedo: NI!

Ah, pozabil sem dodati, da marsikdo ne preživi. Pa ne grozim, to ajnfroh vem zato, ker sem preizkusil na lastni koži in v lastni duši. Veste, včasih ko pogledam nazaj v preteklost, mi nikakor ni jasno, kako da sem sploh preživel.

A sem, čeprav raje ne bi. Sem sicer zelo zanimiva oseba, ampak le na zunaj, kar pa čutim v svoji pokvarjeni duši, je pa druga pesem. Jezen sem sam nase, ker mi ni uspelo ustvariti popolnoma nič. V Mariboru mi pravijo »živa legenda«. To bo, ja! Ko se bom preselil v »dolino čizem«, bom pa natisnjen na kakem bankovcu, kot na primer Prešeren. Kaj bom, za boga milega, imel takrat od tega? Nič! Nič lepega nimam v času bivanja na tem planetu, potem ga ajnfroh tudi ne rabim. Jebemu mater, tam še kadit pa pit ne bom smel, zato sem se odločil, da bom še nekaj časa meditiral na tem planetu. Moje življenje se ni ne dopade, a ga s trmo živim.

Sem trmasto truplo, ki pač obstaja! Sem lep, kakšen bi šele bil, ako ne bi zmetal vsega strupa v sebe? Po moji logiki najmanj

trikrat grši. Naše, ne, samo moje življenje je zelo trda bitka v notranjosti samega sebe. Marsikdo se dobesedno zlomi in naredi »hitri konec«, to je samomor. Jaz sem ga poskusil narediti ničlikokrat. Pa veste, zakaj? Ne! Tega enostavno ne morete vedeti. To morate občutiti in tega vam ne privoščim. Osebnostno vem, kako se počuti samomorilec pred usodnim dejanjem, torej ko dvigne roko nad sebe, da konča življenje. To je presneto jeben občutek in ako nimaš moči, da mu pobegneš, si pač mrtev. Vendar si mrtev od lastne roke, kar je vsekakor žalitev lastni nesposobnosti oziroma življenju, ki ti je bilo podarjeno. Pa saj je vseeno, saj smrt je smrt, življenje pa je življenje. Poglejte! Življenje je zato, da se živi! Smrt pa je zato, ker pač večnega življenja ni. Tisti, ki verjame v vse napisane »biblije«, je po moji blesavi logiki totalni bedak. Poglejte: kot otrok sem bil ministrant v cerkvi. Učili so me, da je denar Satanovega porekla. To bo, ja! Sami ga pa veselo kopičijo in se dobesedno delajo norca iz nas. Naj se! Samo – kako dolgo še? Ko se bo vrhovni šef razpizdil, bo to plačilo za vse, ki so v njegovem imenu lagali. Pa da počasi končam tole moje brezvezno nakladanje. Nikoli se ne zaprite vase. Resno mislim, ker takrat se pojavijo črne misli. Vedno obstaja nekdo, ki ti lahko pomaga iz tega pekla! Pa da ne bo pomote: ne mislim denarja! Imejte se radi, saj v končni fazi smo samo ljudje! Ne jebimo drug drugega zaradi samega keša! To bi bilo vsekakor za danes vse. Pridni mi bodite, pa ne kregajte se!

Goran Šrok - Gogi

NAŠE, NE, SAMO MOJE ŽIVLJENJE JE ZELO TRDA BITKA V NOTRANJOSTI SAMEGA SEBE. MARSIKDO SE DOBESEDNO ZLOMI IN NAREDI »HITRI KONEC«, TO JE SAMOMOR. OSEBNO VEM, KAKO SE POČUTI SAMOMORILEC PRED USODNIM DEJANJEM, TOREJ KO DVIGNE ROKO NAD SEBE, DA KONČA ŽIVLJENJE. TO JE PRESNETO JEBEN OBČUTEK IN AKO NIMAŠ MOČI, DA MU POBEGNEŠ, SI PAČ MRTEV.

LJUDSKA KUHNA

PAŠTA CARETTIERA (ZA ENEGA LAČNEGA)

Sestavine: velika čebula, študentska hrana, 100g margarine, pašta, parmezan.

Priprava: Iz študentske hrane vzamete rozine in jih grickate med pripravo. Ostalo vsebino stresete na desko in pokrijete s kuhinjsko krpo. Z mesarskim kladivom stolčete na čim bolj drobna zrna (ne sme biti zmleto). Sesekljate čebulo. Potem v

ponvi stopite margarino in dodate čebulo in stolčena zrnca. Z dodajanjem vode vse to cmarite na zmernem ognju slabo uro. Medtem skuhate tudi pašto, kolikor ste pač lačni, odcedite, zmešate s polivko, ki ste jo naredili, daste na krožnik, potresete s parmezanom in adijo, lakota.

Taubi

PISMA BRALCEV

DRAGA RAZOČARANA MAMA
(ODGOVOR BRALKI IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE)

Draga mama, najprej naj ti razložim, da te ne bom vikal, ker zame nisi neka razočarana gospa tujka, temveč si mi mama po trpljenju. Ta termin sem spoznal v komuni, ko sem spoznaval mame odvisnikov, in tudi po komuni, ko sem se pogovarjal z mnogimi temi mamami in jim poskušal pomagati, kolikor je bilo v moji moči. Če že svoji mami po krvi nisem mogel pomagati, ko sem blodil, bi rad nadoknadil to zdaj z vsemi drugimi mamami in vem da je moja prava mama s tem zadovoljna.

Tvoj sin ... prav imaš, če sam ne bo hotel, ne bo nikoli zaživel človeka vredno življenje. Veš, nobena komuna še ni rešila narkomana. Pa naj bo to Projekt človek, Skupnost Srečanje ali katera druga (ga ni Boga ne partije, ki bi človeka rešila igle). Igle se lahko reši le odvisnež sam. V komuni smo temu rekli: »Ko se z ritjo dotakneš tal, začneš.« Ti si prepričana, da se je tvoj sin že večkrat z ritjo dotaknil tal. Toda žal ti moram povedati, da se je ni niti enkrat. Se čudiš? Naj ti razložim ... Z ritjo dotakniti se tal pomeni, da se znajdeš na križišču, kjer je namesto policista, ki usmerja promet, bela teta s črno pelerino in s koso maha proti tebi. Ko zaduhaš veter smrti, takrat ... Žal nekateri to križišče opazijo prepozno, ker vozijo prehitro. Seveda je tudi res, da se sin ne more zdraviti zaradi/za tebe, očeta, bližnje; saj on ne zdravi vas, temveč sebe.

Metadon? Povem ti, da je to najhujša droga, s katero država proizvaja dosmrtno invalide. Toda ti niti sanjati ne moreš, koliko je tu denarja. Denar pa je danes sveta vladar. Veš, kolikokrat sem se boril proti metadonu v časopisih, na radiu, na TV. Zadnjikrat sem imel to možnost, ko sem na TV na okrogli mizi zabil enega najbolj slavnih doktorjev metadoncev v Sloveniji z vprašanjem: »Kolikokrat ste poskusili metadon, da ga tako zagovarjate?« Do konca oddaje ni več odprl ust, jaz pa sem bil kot prenevarjen odrezan od nadaljnega boja. Šele Kralji ulice so mi omogočili nadaljevanje tega donkihотовskega pohoda. Draga mama, pismo zaključuješ zelo negativno. Tvoj mož (oče) je zbolel za neozdravljivo boleznijo in bojiš se, da boš tudi ti. Te pravice nimata! Vsi mi, ki smo se rešili droge, vama tega ne dovolimo! Ne sme vama sin, ki nima osnove čuta do vaju (pa ne, ker noče, temveč ker mu je omama zameglila um), uničiti življenja. Zaenkrat ga morata (in vem, da je to prekleto težko) potisniti na stranski tir in živeti normalno. Vem, da je potrebna nečloveška moč, vendar to morata storiti tudi zaradi drugih vajinih bližnjih. Se bosta pri množici, ki vaju spoštuje in ima rada, uničila zaradi enega, ki ne ve, kdo je, kaj bi rad, kdo ga ima rad? Mama, prosim, preberi dve knjigi, ki sta jih napisala dva bivša narkomana. Obe sta izpovedi prekleto preteklosti in sta čista resnica. Eno je napisal Tomaž Golob, *Ponovno rojen*, drugo pa Zlatko Blažič, *Zgodovina moje heroinske odvisnosti*. Prva je roman in druga dokumentarec. Morda ti bo to vsaj malo razsvetlilo pojme in pomene narkomanskih možganov, ki jih nihče nikoli ne bo razumel, še najmanj pa tisti, ki hočejo pomagati z metadonom. In za konec, če želiš, me lahko tudi pokličeš. Na uredništvu časopisa ti bodo dali mojo telefonsko številko.

Taubi

SPOŠTOVANO UREDNIŠTVO IN PREDVSEM DOPISNIKI/-CE,
PREJMI TE LEPE POZDRAVE.

Ob občasnem branju prispevkov v Kraljih ulice so me posebno pritegnile vsebine o odvisnikih in življenju v zaporih, saj sem vendarle skoraj 40 let delal v zaporu. Prizadevanja za pomoč odvisnikom v zaporih so bila posebno intenzivna v 70. letih, ko je bilo posebno prizadevno za uvajanje sodobnih načel Penološko društvo Slovenije oziroma takrat kar Savez penologa itd. Dr. France Brinc je takrat opozarjal na določeni nesmisel zaposlovanja strokovnjakov s področja odvisnosti po zaporih, saj tako izgubljajo stik in sčasoma voljo za resnično delo. Po slovenskih zaporih je praksa dela z odvisniki povsem različna, to pa je razvidno tudi na vsakoletnem posvetu v Pekrah. Iz izkušenj in pozitivne prakse drugod po EU smo v KZ-1, ZIKS-1C ipd. z razumevanjem takratnega ministra za pravosodje prof. dr. Lovra Šturma zagotovili zakonske možnosti za omogočanje podpore zdravljenju posameznika v specializiranih zdravstvenih ustanovah in se ta čas upošteva v kazni oziroma smo omogočili pogoje odpuste, možnost izvršitve kazni na alternativni način, preložitev nastopa kazni za čas zdravljenja v komunah ipd. Izhajal sem iz izkušenj, da je marsikateri mladi lažji prestopnik padel v kremplje odvisnikom v zaporu in je prišel iz zapora bistveno bolj deviiran, kot je prišel vanj. Generalni direktor slovenskih zaporov g. Dušan Valentinčič je v julijski SP Dela navedel podatek, da je letno kar 80 odstotkov oseb, ki nastopijo kazni zapora, obsojenih do dveh let, in zaradi premoženjskih deliktov, med njimi je največ odvisnikov itd. Zakonodaja omogoča alternativne načine izvrševanja kazni zapora in ob tem tudi zdravljenje, te možnosti pa so zaradi represivne naravnosti vodstva MP in zaporov neizkoriščene. Izkušnje raznih humanitarnih organizacij za vključevanje oseb v DKd pa so pozitivne in zapisane tudi v Kraljih ulice. Tudi način, da je posameznik najprej odslužil kazni in nato odšel na zdravljenje, je le podvajanje skupnih stroškov; naj bi denar raje šel iz proračuna direktno za zdravljenje in organizacije, kot je Stigma ipd. Žal se tako tudi izpušča pomemben motivacijski faktor za vključitev v zdravljenje itd.

Še enkrat vse priznanje za prispevke v Kraljih ulice in predvsem za odkrite besede kraljev.

Marjan Čander, Hoče (pri Mariboru)

foto: Romilav Gruden - GTS

PRED 100 LETI

V seriji prispevkov rubrike »Pred 100 leti« objavljamo različne časopisne prispevke na teme brezdomstva, beračenja, revščine, socialnega varstva, stanovanjske problematike. Ti prispevki so ponatisnjeni iz starih slovenskih časopisov, predvsem iz Slovenskega naroda in Slovenca, pa tudi iz Jutra, Večera in drugih manj znanih časopisov.

Marjan Kolenc

027
KRALJI
ULICE

ZOPET BERAČI V LJUBLJANI

Kasna jesen in mraz sta zopet pospešila dotok brezposelnih ljudi v Ljubljano. Večina takih pač misli, da je Ljubljana najprimernejše prezimovališče, v katerem si tudi lahko človek pomaga z beračenjem. Policija je včeraj odvedla na stražnico sedem takih, ki so beračili v Ljubljani.

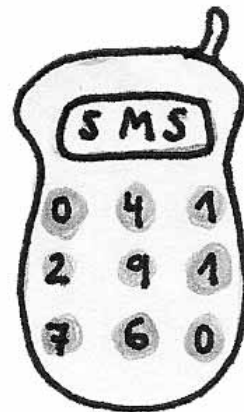
Slovenec, 31. 10. 1930. (po Fabec, 1991)

SMS-KOMENTARNICA: 041 291 760

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 041 291 760.

VABLJENI K SODELOVANJU!

17. 7. > > Krasna revija Kralji ulice! Vedno se razveselim, ko vidim na ulici koga, ki jo prodaja! Vedno kupim:-) Predlog: boben malih želja. In mesečno eno izpolnite, nato pa predstavite v članku skupaj s slikami. K sodelovanju lahko pozovete podjetja, zavode, ki bodo pomagali uresničiti male želje. Srečno pa še mnogo izvodov! Tea

Knjigo Meseno spoznanje avtorja Franja Frančiča lahko sedaj naročite tudi po pošti! Na naslov "Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana" nam pošljite naročilnico s spodnjimi podatki, mi pa vam bomo poslali knjigo, ki jo plačate po povzetju. Cena posameznega izvoda je 6 evrov, potni stroški in stroški pakiranja so zajeti v ceno.

NAROČILNICA

Ime in priimek:

Naslov in poštna številka:

Telefonska številka:

Število izvodov knjig, ki jih nepreklicno naročate:

Vaš podpis:

Knjigo lahko naročite tudi tako, da zgornje podatke pošljete na naš e-naslov: kraljiulice@gmail.com.

Tanja San

BREZPLAČNE PRIREDITVE

Razstave

KAJ: Pino poggi: Knjiga - Skulptura
KJE: Galerija Jakopič, Slovenska cesta 9, Ljubljana
KDAJ: do 20. 10.

KAJ: Sadar + Vuga: 6 gradbišč
KJE: Moderna Galerija, Slovenska cesta 35, Ljubljana
KDAJ: do 17. 10. ob 20h

KAJ: Vlado Martek (Poezija v akciji)
KJE: Center in Galerija P74, Prušnikova 74, Ljubljana
KDAJ: do 20. 10. ob 20h

KAJ: Dobesedno brez besed
KJE: Mestna Galerija, Mestni trg, Ljubljana
KDAJ: do 30. 10. ob 20h

Glasba, film, performans

KAJ: Rimski filmski večeri
KJE: Mestni muzej, Gosposka 15, Ljubljana
KDAJ: do 16. 12. ob 19h

KAJ: Dj Dotore
KJE: Klub Gromka, Metelkova mesto, Ljubljana
KDAJ: 1. 10. ob 22h

KAJ: Ženske, Kitajke, Performerke
KJE: Stara elektrarna, Slomškova 18, Ljubljana
KDAJ: 11. 10. in 12. 10. ob 19h

Predavanja

KAJ: Zakaj razviti srčnost v odnosih?
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova 2, Ljubljana
KDAJ: 5. 10. ob 18h

KAJ: Katja Praznik:
Bojevanje s telesnimi normami
KJE: Kiberpipa, Ljubljana
KDAJ: 10. 10. ob 17h

KAJ: Nahomi Ximenez
KJE: Cafe Open, Hrenova 19, Ljubljana
KDAJ: 12. 10. ob 12h

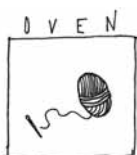
Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih brezplačnih prireditev!
Pišite nam na e-naslov:
kraljulice@gmail.com.

028
KRALJI
ULICE

ULIČNI HOROSKOP

Gregor B. Hann,
ilustracije Damjan Majkić

Pri nekem načrtu, ki je zelo pomemben za vašo prihodnost, se bo začelo nekoliko zapletati, vendar se bo z vašo vztrajnostjo in trmo problem lahko rešil. Ostanite taki, kot ste, ne pustite se zmešati s strani, okolice. Denar je sveta vladar, ali bo tudi pri vas dober gospodar, pa presodite sami! Zdravje vam bo še naprej dobro služilo!

Presenečeni boste nad obiskom, ki se vam obeta sedaj, zelo kmalu. Pogovor s to osebo bo stekel v prijetnemu ambientu, še lepše pa bo razpoloženje vašega srca, ko boste izvedeli, čemu je ta obisk namenjen. Potrudite se in izplačalo se vam bo. Pustite svojemu srcu odprto pot in ga poslušajte! Pazite na zdravje!

Nekoliko boste nervozni zaradi dogodka, ki se bo zgodil, vendar je vsaka stvar, ki je za nekaj slaba, lahko za drugo dobra. Posledično gledano boste mnogo kasneje ugotovili, da ste ravnali prav, uspehi tega ravnanja pa se bodo vrstili kot po tekočem traku. V ljubezni bo nekoliko šepalo, zato partnerju povejte tisto, kar mu gre, če hočete, da se poboljša!

Že kar dolgo časa sanjariate o nečem, čemur rečemo ljubezen, in tudi ta je na vidiku, spoznali boste namreč človeka, ki ste si ga želeli! Samo pazite, da vam ne pobegne k drugi, kajti pasti so marsikje dobro nastavljene. Obeta se vam poslovno potovanje, iz katerega boste potegnili dovolj denarja za svoje potrebe! Okolica je navdušena nad vami!

Ura zamujena, ne vrne se nobena, tako se vam bo zgodilo, če ne boste ukrepali takrat, ko boste pravem času na pravem mestu. Že dolgo časa ste si ga želeli, sedaj imate priložnost, da ga dobite, obeta se vam namreč krasen avtomobil, s katerim boste malo bolj mobilni. Težav s prevozom ne bo več, šli boste, kamor si boste želeli.

Pri vašem delu, ki zahteva celega človeka, nastajajo tudi problemi z ljudmi, s katerimi se srečujete vsak dan, vendar jih boste z lepo in prijazno besedo rešili in pomagali drugim na njihovi poti do boljšega življenja. Kar tako naprej in uspehi bodo prišli sami od sebe. Včasih pa si le vzamite čas za sebe in bližnje, da vam bo odleglo. Na vidiku je denar!

OGLASNA DESKA

Prosila bi dobre ljudi, če bi mi lahko kateri odstopil drva za kurjavo. Lahko me pokličete vsak dan po 18h, na št. 040 901 813, Marija

Začela sem živeti v Ljubljani in iščem primerno namestitev. Ime mi je Helena in imam 32 let. Sem samska in iščem miren in čist prostor z wc-jem in tušem, če je možno, tudi pralnim strojem. Govorim le angleško in lahko me kontaktirate na tel. št. kolegice Nine Stele: 01 242 4169.

Avto ali skuter v voznem stanju, če lahko kdo podari upokojencu. Ljubljana. Tel: 070 339 296. Hvala.

Oktobra bom ponovno sedla za šolske klopi in ker nimam denarja za šolske potrebščine, prosim prijazne ljudi, da mi pomagajo. Rabila bi šolske zvezke, pisala, ravnila, šestila in ostalo. Stvari lahko prinesete v dnevni center Kraljev ulice na Pražakovo 6. Lepa hvala. S.H.

Dobre ljudi naprošam, ali mi lahko kdo podari prenosnik v delujočem stanju. Hvala. Tel: 070 339 296

Iščem delo. Če kdo potrebuje pomoč v gospodinjstvu, čiščenje, me pokličite na tel. 051 703 653, Tanja

Ker se mi je pokvaril laptop, vam v zameno za delujoč računalnik (ali digitalni fotografski aparat) opravi kakršnokoli hišno opravilo (npr. košnja trave, barvanje....), ki ga sami ne morete ali ne utegnete. J. 031-220 047.

Kralji ulice vam v Posredovalnici rabljenih predmetov na Poljanski 14 ponujamo šolske potrebščine po ugodnih cenah. Vabljeni k nam vsak delavnik od 12h-17h, ob četrtek od 10h-17h ter ob sobotah od 10h-14h.

Kralji ulice sprejemamo pvc nosilne vrečke, za uporabo le- teh v okviru delavnic reciklaže. Lahko jih dostavite bodisi na naslov Društva na Pražakovi 6, bodisi v prostore PRP-ja na Poljanski 14. Že vnaprej hvala za odziv!

SPLETNA STRAN KRALJEV ULICE
V mesecu maju je na novo zaživela prenovljena spletna stran društva Kralji ulice, na kateri najdete vse, kar vas zanima o delovanju društva, o dogodkih, ki se jih udeležujemo ter dejavnostih, ki jih razvijamo. Vabljeni, da nas obiščete na spletnem mestu: www.kraljiulice.org.

Vabljeni, da se nam pridružite kot prostovoljci na katerem od področij našega dela (dnevni center, časopis, Univerza pod zvezdami, terensko delo, Posredovalnica rabljenih predmetov). Kralji ulice, Marta 030 323 307

Do 0,5 odstotka dohodnine, ki vam jo odmeri država za preteklo leto, lahko namesto državi odstopite društvu Kralji ulice. To storite z obrazcem Zahteva za namenitev dela dohodnine za donacije (MF-DURS obr. dohzip št. 3), ki ga s svojimi podatki (ime, priimek, naslov, davčna številka in pristojni davčni urad) pošljete na DURS. Nanj napišete, da bi del dohodnine radi namenili Društvu za pomoč in samopomoč brezdomcem Kralji ulice – pri tem dodate še našo davčno številko, ki je 23956046, ter določite odstotek dohodnine, ki ga želite nameniti Kraljem ulice (do 0,5 odstotka). Hvala!

V društvu Kralji ulice sprejemamo tudi hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

TEHTNICA

Dobra vaga v nebesa pomaga, pravijo ljudje; vi pa, če boste preveč tehtali za druge, bo kaj kmalu zmanjkalo za vas, zato vam svetujem previdnost za sebe, nato še za druge. Zares se morate potruditi, da si tudi vi date nekaj duška, da se poveselite in odpotujete za nekaj časa ter date svoje možgane na pašo! Ali boste to naredili, je odvisno le od vas!

SKORPIJON

Vaši nameni so lepi, vendar imate težave z okolico, ki vas nikakor noče razumeti. Svetujem vam, da načrt speljete do konca, okolica pa bo potem spoznala svojo zmoto. Navsezadnje bodo celo majčkeno zavistni vašim uspehom. Pazite, da ne boste zašli v kakšne prepire, saj to lahko škodi vašim interesom! Dobili boste obisk zanimive osebe, ki vam bo polepšala dan!

STRELEC

Vaše življenje se je sedaj nekoliko umirilo, saj vam praktično ne manjka prav ničesar, zato vam svetujem, da ostanete takšni, kot ste, lahko tudi še boljši. Končno se dogaja tisto, o čemer ste nekoč le sanjali. Tudi na denarnem področju se bo nekaj premaknilo, zdravje vam bo služilo, le kaj si še lahko želite, mar ne?

KOZAROG

Končno se tudi smernice vašega življenja premikajo v pozitivno smer življenja, le gledati morate, da ne izpustite iz rok idealne priložnosti, ki se vam sedaj kaže. Na vidiku je tudi denar, z njim pa morate ravnati pazljivo, saj se lahko zgodi tisto: kakor pridobljen, tako tudi izgubljen. Previdnost ni nikoli odveč. Pazite na zdravje, saj ga niste zadeli na loteriji, mar ne?

VODNAR

Ali ste kdaj pomislili, da je svet lahko tudi lep, ne samo grd, le napraviti ga je treba takšnega in ga tudi znati obvladati, sicer se vam utegne zgoditi, da bo vaša kariera šla po zlu. Nekdo vam bo prišepnil nekaj takšnega, da se boste prijeli za glavo, vendar ideja te osebe ni slaba, zato pohitite, da jo uresničite. Ljubezen vas bo še naprej potrpežljivo čakala, da ji rečete: »Ljubim te.«

RIBI

Je že tako, da se bodo morali nekateri ljudje navaditi na vaše navade in razvade, saj bodo imeli od tega le korist. Paziti morate namreč na svoj videz, pa boste pritegnili simpatije z vseh strani, če pa hočete, pa tudi resno ljubezen. Pri tem potrebujete denar, ki pa bo zares prišel ob pravem času. Ne pozabite na zdravje, ki ni nič kaj idealno, mar ne?

MAGIČNI LIK

Gregor B. Hann

Vodoravno in navpično:

- (1) Vrsta ruskih avtomobilov,
- (2) otočje v Atolih,
- (3) vrsta dediščine ali zapuščine takrat, ko se ženi nevesta oziroma nevestina bala,
- (4) muslimanski Bog.

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

AFORIZMI

Največ klošarjev je v Parlamentu, samo v katerem, ne vem!

Gregor B. Hann

Zaradi črnih vesti v tisku imamo nočno moro. Uredniki, tiskajte črne vesti v barvah.

Jože Galin iz Tržiča

Tat, ki vzame jajce iz kurnika, je obravnavan drugače, kot tisti, ki ukrade sto kokoši.

Vaš Pepi

Slovenec Slovincu Slovenec

Anka

RAZVEDRILO

Sodnik je potolkel s kladivom in glasno zapil nemirni dvorani, kjer je potekalo sojenje: »Kdor se bo naslednji oglasil, ga bom poslal domov!«
»Hura«, se je zadril obtoženec.

Zmajček

POZOR - NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjen magični lik ali sudoku pošljite na naslov: Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana – in se potegujte za zabavne nagrade: knjigo Franja Frančiča Meseno spoznanje, stripovski zvezek Stripnik III, DVD-trojček, zgoščenko »Odpeti pesniki« – izbirate lahko med pesmimi Daneta Zajca, Srečka Kosovela in Nika Grafenauerja – ali zgoščenko Svetlane Makarovič »Kako postaneš glavni« v izvedbi Janje Mazelj.

Iskrene čestitke **Hipi Gaji**, nagrajenki prejšnjega pravilno rešenega sudokuja, ki svojo nagrado poklanja enemu izmed naših prodajalcev!

	9				4		5	
2			1		6			7
	1	6		9			3	
8		7	3					
					1	4		8
	2			7		5	8	
5			6		2			4
	4		9				7	

REVEN BUDA-LA

NIK*

SREČAL SM NA KRALJIH LEPOTICO, S
POBRITO BETICO....

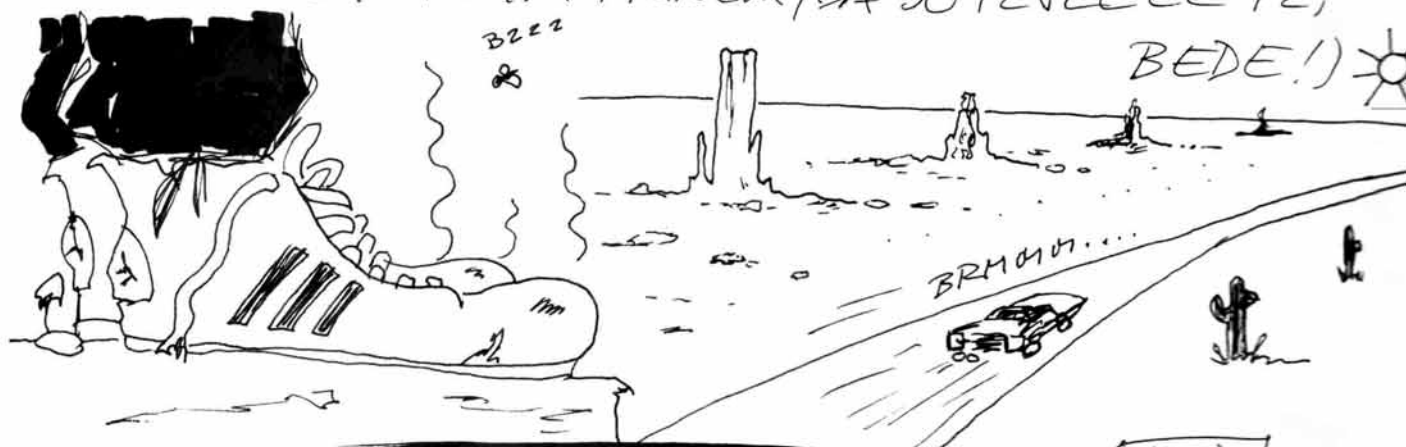

031
KRALJI
ULICE

CEL TEDEN ME JE ČAKALA....

~~1~~ ~~2~~ ~~3~~ ~~4~~ ~~5~~ ~~6~~ ~~7~~ 8

KO ME JE ZAGLEDALA, JE POGLEDALA
MOJE OBUVALO... ZAKLJUČILA JE DA SM
REVNO BUDALO! (ZDEJ NE ČAKA UČ MENE,
AMPAK BOGATEGA PRINCA, DA JO IZVLEČE IZ,

BEDE!)

END

SMRK, SMRK,....

ANDREJ

Dobro ime je boljše kakor veliko bogastvo. Biti reven ne pomeni odpovedati se svojim idealom, vrednotam in načinu razmišljanja. Edina razlika je v tem, da te skrbi za denar, hrano, streho nad glavo ... a čustva, odnosi, medčloveška razmerja ostajajo enaki. V svojem življenju sem bil tako reven kakor bogat, a se v tem pogledu nisem spremenil. Korenina vsega zla je pohlep po denarju. Ne skrbite za jutri, kajti jutrišnji dan bo skrbel sam zase, dovolj je dnevu njegovo zlo. Nikar ne iščimo prazne slave s tem, da drug drugega izzivamo in drug drugemu zavidamo. Večja sreča je dajati kakor prejemati!

